

ΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1990

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
578

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

- ξη της περιοχής Τράχαλος Ν. Στύρων ως αρχαιολογικού χώ-
ου. 1
λήρωση κήρυξης του αρχαιολογικού χώρου Ελάτειας Λοκρί-
ς. 2
κτηρισμός της Μαγούλας στη θέση «Γκέκας» Ελάτειας και του
ώου στη θέση «Κουμούλα Πυργάκι» ως αρχαιολογικών χώ-
ων. 3
κτηρισμός ως ιστορικού τόπου του Κάμπου Χίου. 4

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ11/55374/2286 π.έ. (1)

ξη της περιοχής Τράχαλος Ν. Στύρων ως αρχαιολογικού χώρου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Εχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ 137/τ.Α'/26.7.85) «Κυ-
ση και Κυβερνητικά Όργανα».

Τις διατάξεις του Κ.Ν. 5351/1932 «περί Αρχαιοτήτων».

Την υπ' αριθ. 1/6.12.1989 Πράξη του Τοπικού Συμβουλίου

Μνημείων Στερεάς Ελλάδας, αποφασίζουμε:

Κηρύσσουμε ως αρχαιολογικό χώρο την περιοχή Τράχαλος Ν. Στύ-
ρων Ν. Ευβοίας διότι στην περιοχή έχει εντοπιστεί εκτεταμένος οικισμός
της ΠΕ και ΜΕ περιόδου. Η περιοχή ορίζεται στα Νότια από το χείμαρρο
Κουβελών, Βόρεια από τον αγροτικό δρόμο της Ν. πλευράς του οικι-
σμού Ν. Στύρων, δυτικά από τη θάλασσα και ανατολικά από αγροτικό
δρόμο.

Στο φύλλο της ΓΥΣ 6439/4 ΡΑΦΗΝΑ, 1:5.000 η περιοχή ορίζεται
από τις εξής συντεταγμένες.

	X	Y
1.	21010	9047
2.	21258	8925
3.	21305	8840
4.	21324	8766
5.	21525	8565
6.	21475	8505
7.	21434	8520
8.	21375	8510
9.	21318	8530
10.	21218	8554
11.	21015	8625

Αθήνα, 18 Ιουλίου 1990

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΤΖΑΝΝΗΣ ΤΖΑΝΝΕΤΑΚΗΣ

π.θ. ΥΠΠΟ/ΔΙΔΑΠ/Γ/2492/33922

Χαρακτηρισμός ως ιστορικού τόπου του Κάμπου Χίου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις: α) του Ν. 1558/85 «περί Κυβέρνησης και Κυβερνητικών Οργάνων» που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 137/τ.Α/26.7.85, β) του άρθρου 52 του Ν. 5351/1932 «περί Αρχαιοτήτων», γ) του Ν. 1469/50 «περί προστασίας ειδικής κατηγορίας οικοδομημάτων και έργων τέχνης μεταγενεστέρων του 1830», δ) του Π.Δ. 941/77 «περί Οργανισμού του ΥΠΠΕ», ε) την Π.Α.Υ./1021/20.4.90 «περί καθορισμού αρμοδιοτήτων της Αναπληρωτού Υπουργού Πολιτισμού Α. Ψαρούδα - Μπενάκη (ΦΕΚ 286/τ.Β'/20.4.90), την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/23033/1.6.90 (ΦΕΚ 347/Τ.Β'/7.6.1990).

2. Το Π.Δ. 161/26.4.84 (ΦΕΚ 54/Α/30.4.84) «περί ανακατανομής αρμοδιοτήτων των Υπουργείων ΥΠΠΕ - ΥΧΟΠ».

3. Όλα τα σχετικά στοιχεία του φακέλλου.

4. Την ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων με αριθμό 8/12.7.90, αποφασίζουμε:

Χαρακτηρίζουμε τον Κάμπο Χίου ως ιστορικό τόπο στα σημερινά του

(4) όρια, σύμφωνα με το τοπογραφικό διάγραμμα 1:5.000 και πέραν αυτού σε βάθος μιάς ιδιοκτησίας διότι:

1) Αποτελεί μοναδικό οικιστικό γεωργικό σύνολο στον Ελλαδικό χώρο, όπου συνυπάρχουν αρμονικά η κατοικία με τις γεωργικές λειτουργίες σε χωροθετημένα διακόσια (200) περίπου κτήματα, περιβαλλόμενα από υψηλούς περίτεχνους μανδρότοιχους.

2) Τα αρχοντικά που αντιστοιχούν σε κάθε τμήμα είναι εξαιρετικά δείγματα έργων τέχνης στο σύνολό τους, αλλά και στα επί μέρους μορφολογικά και αρχιτεκτονικά του στοιχεία υψίστης ιστορικής και αρχιτεκτονικής σημασίας, με τα ισάριθμα βοηθητικά κτίσματα, τις περίτεχνες βοτσαλωτές αυλές, τις πέργκολες, τα μαγγανοπήγαδα, τα περιβόλια εσπεριδοειδών και τα αξιοθαύματα για την εποχή αρδευτικά συστήματα με τα καλλωπιστικά γλυπτά, ώστε να αποτελούν ζωντανή πηγή πληροφοριών από τον 14ο αιώνα μέχρι σήμερα για τις πολιτικές οικονομικές και πολιτιστικές δομές της κοινωνίας της Χίου.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 10 Αυγούστου 1990

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ANNA ΨΑΡΟΥΔΑ - ΜΠΕΝΑΚΗ

MAP OF THE KAMPOS

Distance 15

1910-1911	R. Lohdshendha
1911-1912	I. Sord
1912-1913	M. Kalamaka
1913-1914	N. Tulaas
1914-1915	O. Kontaas
1915-1916	P. Kourakos
1916-1917	Q. Krou
1917-1918	R. Kretl
1918-1919	S. Krestas
1919-1920	T. Vassas
1920-1921	U. Kourakos

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100	11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
--	--

10. 1. 1948	10. 1. 1948
11. 1. 1948	11. 1. 1948
12. 1. 1948	12. 1. 1948
13. 1. 1948	13. 1. 1948
14. 1. 1948	14. 1. 1948
15. 1. 1948	15. 1. 1948
16. 1. 1948	16. 1. 1948
17. 1. 1948	17. 1. 1948
18. 1. 1948	18. 1. 1948
19. 1. 1948	19. 1. 1948
20. 1. 1948	20. 1. 1948
21. 1. 1948	21. 1. 1948
22. 1. 1948	22. 1. 1948
23. 1. 1948	23. 1. 1948
24. 1. 1948	24. 1. 1948
25. 1. 1948	25. 1. 1948
26. 1. 1948	26. 1. 1948
27. 1. 1948	27. 1. 1948
28. 1. 1948	28. 1. 1948
29. 1. 1948	29. 1. 1948
30. 1. 1948	30. 1. 1948
31. 1. 1948	31. 1. 1948
1. 2. 1948	1. 2. 1948
2. 2. 1948	2. 2. 1948
3. 2. 1948	3. 2. 1948
4. 2. 1948	4. 2. 1948
5. 2. 1948	5. 2. 1948
6. 2. 1948	6. 2. 1948
7. 2. 1948	7. 2. 1948
8. 2. 1948	8. 2. 1948
9. 2. 1948	9. 2. 1948
10. 2. 1948	10. 2. 1948
11. 2. 1948	11. 2. 1948
12. 2. 1948	12. 2. 1948
13. 2. 1948	13. 2. 1948
14. 2. 1948	14. 2. 1948
15. 2. 1948	15. 2. 1948
16. 2. 1948	16. 2. 1948
17. 2. 1948	17. 2. 1948
18. 2. 1948	18. 2. 1948
19. 2. 1948	19. 2. 1948
20. 2. 1948	20. 2. 1948
21. 2. 1948	21. 2. 1948
22. 2. 1948	22. 2. 1948
23. 2. 1948	23. 2. 1948
24. 2. 1948	24. 2. 1948
25. 2. 1948	25. 2. 1948
26. 2. 1948	26. 2. 1948
27. 2. 1948	27. 2. 1948
28. 2. 1948	28. 2. 1948
29. 2. 1948	29. 2. 1948
30. 2. 1948	30. 2. 1948
31. 2. 1948	31. 2. 1948
1. 3. 1948	1. 3. 1948
2. 3. 1948	2. 3. 1948
3. 3. 1948	3. 3. 1948
4. 3. 1948	4. 3. 1948
5. 3. 1948	5. 3. 1948
6. 3. 1948	6. 3. 1948
7. 3. 1948	7. 3. 1948
8. 3. 1948	8. 3. 1948
9. 3. 1948	9. 3. 1948
10. 3. 1948	10. 3. 1948
11. 3. 1948	11. 3. 1948
12. 3. 1948	12. 3. 1948
13. 3. 1948	13. 3. 1948
14. 3. 1948	14. 3. 1948
15. 3. 1948	15. 3. 1948
16. 3. 1948	16. 3. 1948
17. 3. 1948	17. 3. 1948
18. 3. 1948	18. 3. 1948
19. 3. 1948	19. 3. 1948
20. 3. 1948	20. 3. 1948
21. 3. 1948	21. 3. 1948
22. 3. 1948	22. 3. 1948
23. 3. 1948	23. 3. 1948
24. 3. 1948	24. 3. 1948
25. 3. 1948	25. 3. 1948
26. 3. 1948	26. 3. 1948
27. 3. 1948	27. 3. 1948
28. 3. 1948	28. 3. 1948
29. 3. 1948	29. 3. 1948
30. 3. 1948	30. 3. 1948
31. 3. 1948	31. 3. 1948
1. 4. 1948	1. 4. 1948
2. 4. 1948	2. 4. 1948
3. 4. 1948	3. 4. 1948
4. 4. 1948	4. 4. 1948
5. 4. 1948	5. 4. 1948
6. 4. 1948	6. 4. 1948
7. 4. 1948	7. 4. 1948
8. 4. 1948	8. 4. 1948
9. 4. 1948	9. 4. 1948
10. 4. 1948	10. 4. 1948
11. 4. 1948	11. 4. 1948
12. 4. 1948	12. 4. 1948
13. 4. 1948	13. 4. 1948
14. 4. 1948	14. 4. 1948
15. 4. 1948	15. 4. 1948
16. 4. 1948	16. 4. 1948
17. 4. 1948	17. 4. 1948

12	10 Hesperomys
13	11 Cervicodon
14	12 Amos
15	13 A. A. A.

1000	1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	1025	1026	1027	1028	1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044	1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057	1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071	1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	1088	1089	1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106	1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113	1114	1115	1116	1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127	1128	1129	1130	1131	1132	1133	1134	1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141	1142	1143	1144	1145	1146	1147	1148	1149	1150	1151	1152	1153	1154	1155	1156	1157	1158	1159	1160	1161	1162	1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169	1170	1171	1172	1173	1174	1175	1176	1177	1178	1179	1180	1181	1182	1183	1184	1185	1186	1187	1188	1189	1190	1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197	1198	1199	1200	1201	1202	1203	1204	1205	1206	1207	1208	1209	1210	1211	1212	1213	1214	1215	1216	1217	1218	1219	1220	1221	1222	1223	1224	1225	1226	1227	1228	1229	1230	1231	1232	1233	1234	1235	1236	1237	1238	1239	1240	1241	1242	1243	1244	1245	1246	1247	1248	1249	1250	1251	1252	1253	1254	1255	1256	1257	1258	1259	1260	1261	1262	1263	1264	1265	1266	1267	1268	1269	1270	1271	1272	1273	1274	1275	1276	1277	1278	1279	1280	1281	1282	1283	1284	1285	1286	1287	1288	1289	1290	1291	1292	1293	1294	1295	1296	1297	1298	1299	1300	1301	1302	1303	1304	1305	1306	1307	1308	1309	1310	1311	1312	1313	1314	1315	1316	1317	1318	1319	1320	1321	1322	1323	1324	1325	1326	1327	1328	1329	1330	1331	1332	1333	1334	1335	1336	1337	1338	1339	1340	1341	1342	1343	1344	1345	1346	1347	1348	1349	1350	1351	1352	1353	1354	1355	1356	1357	1358	1359	1360	1361	1362	1363	1364	1365	1366	1367	1368	1369	1370	1371	1372	1373	1374	1375	1376	1377	1378	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	1391	1392	1393	1394	1395	1396	1397	1398	1399	1400	1401	1402	1403	1404	1405	1406	1407	1408</
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------

11. Amvelids	100. Giessepe near Puntelwin
12. Gelmsle	110. Lulawuila
13. Kull's Charsord	120. Puntelwin
14. Amle's P'ille	130. Ammalwids
15. Jap'las	140. Shlan...

118 *Tigra pumila*
119 *Spizella & Ploceus* *double* *of* *the* *same* *kind*
120 *Alcedo*
121 *Alcedo* *Alcedo* *Alcedo*
122 *Alcedo*
123 *Alcedo* *Alcedo* *Alcedo*

100 *Taharvita*
101 *Astelinia*
102 *Voukalia*
103 *Luisia*
104 *Chrysocoma*
105
106 *Lychnis*

- 200. *Cardinalis*
- 201. *Cardinalis*
- 202. (*Prin. House*)
- 203. *Calypso* (*Rowebridge House*)
- 204. (*Prin. House*)
- 205. *Bayard* (*Rowebridge House*)
- 206. *Lincoln*

УПОДНИНА

ΟΡΙΑ ΕΛΛΗΝΟΥ ΧΙΟΥ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΝΤΟΥ ΜΟΥ
ΕΧΕΙ ΥΠΟΖΕΙ ΑΜΟΙΒΗ
ΑΠΟ ΠΕΡΙΣ ΤΥΧΑΙΩΣ ΚΑ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΝΤΟΥ
ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΗ
ΣΥΝΗΕΙΣ.

$$\text{I} \cdots \text{II} \cdots \text{III} \cdots \text{IV} \cdots$$

ΦΙΛΟΠΡΟΔΟΣ ΟΜΙΛΟΣ
★ ΚΑΜΠΟΥ ★

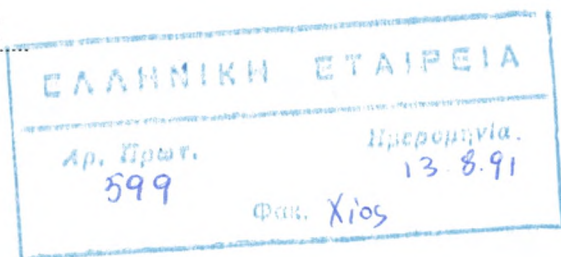
ΤΑΧ. ΘΥΡΙΔΑ 20
82100 - ΧΙΟΣ

CULTURAL SOCIETY OF
★ KAMBOS ★

P. O. BOX 20
82100 - CHIOS - GREECE

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 136/91
REF No :

ΗΜΕΡ.: 1η Αυγούστου 1991
DATE :

Προς τήν
Ελληνική Εταιρεία
Βουκουρεστίου 36
106 73 Αθήνα

Κύριοι,

Σας ταχυδρομούμε αντίτυπο του μέ αριθμ 22 ενημερωτικό δελτίου του Φιλοπρόδου Ομίλου Κάμπου για την ενημέρωση σας σχετικά με τις δραστηριότητες, τους στόχους και τις απόψεις του Ομίλου μας που έχουν άμεσο η έμμεση σχέση με την περιοχή Κάμπου και τα προβλήματα του.

Δια το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Μ. Καλβοκορέσης

Ο Γραμματέας

Θ. Χαβιάρας

Φιλοπρόοδος Ομιλος Κάμπου

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ αριθ. 22

Π Ο Λ Ι Τ Ι Κ Ο Ο Δ Ο Ι Ρ Ι Κ Ο

Α. Ο Κάμπος Χίου και η Ελληνική Εταιρεία

Ο Κάμπος από τη σκοπιά της ελληνικής εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς

Πολλοί είναι εκείνοι που ανησυχούν και πονούν για τον Κάμπο πολύ περισσότερο από πολλούς από μας τους Καμπούσους.

Ο Όμιλος μας πρόσφατα ήλθε σε επαφή με την Ελληνική Εταιρεία για την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς που εδρεύει στην Αθήνα και που αποτελείται από εξέχοντα μέλη της Αθηναϊκής Κοινωνίας.

Μας απεστάλησαν "Δελτία Τύπου" και άλλο έντυπο υλικό υπό τη μορφή ενημερωτικών δελτίων που εκδίδει κατά καιρούς η άνω Εταιρεία.

Εντύπωση μας προκαλεί το μεγάλο ενδιαφέρον για τη διάσωση της περιοχής του Κάμπου που δείχνουν τόσοι και τόσοι ολότετα ξένοι και άσχετοι προς την περιοχή, ενώ εμείς εξακολουθούμε να τον καταστρέφουμε (βλέπε αλληλογρ. με Δήμο).

Διαβάζοντας όλο αυτό το έντυπο υλικό που βρίσκεται στη Λέσχη του Ομίλου και είναι στη διάθεση οποιουδήποτε Μέλους και φίλου του Ομίλου, αναλογιζόμεθα ότι πολλοί από αυτούς τους άσχετους με τον Κάμπο ενδιαφέρονται ίσως πολύ περισσότερο από πολλούς Καμπούσους.

Παραθέτουμε τα κυριώτερα από τα κείμενα των εντύπων της Ελληνικής Εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Μερικά κείμενα είχαν δημοσιευθεί στο Χιακό Τύπο αλλά τα αναδημοσιεύουμε διότι είναι πιθανό όλα τα Μέλη και οι φίλοι να μην τα έχουν διαβάσει.

Με την ευκαιρία ευχαριστούμε την Ελληνική Εταιρεία και δημοσία για όλο το έντυπο υλικό που είχε την καλωσύνη να μας ταχυδρομήσει.

ΧΙΟΣ
"Εξετάστηκαν τα σημαντικά θέματα της Χίου τα οποία συζητήθηκαν λεπτομερειακά από τους κ.κ. Μ. Σκούλλο, Α. Αποστολόπουλο και Μ. Γκαϊτλχ και αναμένεται σχετική γραπτή έκθεση του κ. Γκαϊτλχ για τους υγροβιοτόπους. Επίσης για τον Κάμπο της Χίου αναμένεται η πολεοδομική μελέτη ανάπτυξης της περιοχής που είχε συνταχθεί από το 1988 για την υποβολή του υπομνήματος του κ. Αποστολόπουλου, ο οποίος επεσήμανε την έμφαση που πρέπει να δοθεί στις ενέργειες της Ε.Ε. για την περιοχή του Εμπορίου, αποφυγή ανέγερσης ξενοδοχείων στον αρχαιολογικό χώρο και προσπάθεια για την λειτουργία του Μουσείου της Νέας Μονής Χίου. Το Δ.Σ. συμφωνεί στην προσπάθεια να κηρυχθούν οι αξιόλογες περιοχές του νησιού "προστατευόμενες" και παρακα-

λεί το μέλος του Δ.Σ. Καθηγ. κ. Κ. Σταματοπούλου να βοηθήσει μέσω του Υπ. Πολιτισμού.

Ελληνική Εταιρεία Ενημερωτικό Δελτίο Απρίλιος - Ιούνιος 1990, Αρ. Φ. 2)

* Ο Χαρακτηρισμός του Κάμπου είναι σημαντικός αλλά πρέπει να προχωρήσει ο χαρακτηρισμός και των συγκεκριμένων μνημείων συμπεριλαμβανομένου του περιγύρου τους (περιβόλια, αλέες κ.λ.π.) και κυρίως να υπάρξει πλήρης τήρηση των νόμων. Πάμπολοι ναοί σήμερα καταστρέφονται και οι βοτσαλωτές αυλές σκεπάζονται με μπετόν. Χρειάζεται ενεργός προστασία άμεσα συνδεδεμένη με μία ήπια, διαρκούσα ποιότητα ανάπτυξης (βλ. μέσω οικοτουρισμού, αγροτουρισμού κ.λ.π.). (Ελληνική Εταιρεία, Δελτίο Τύπου)

* ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ο Κάμπος της Χίου είναι περιοχή του νησιού που βρίσκεται νοτίως της πόλεως και συνορεύει με την πρωτεύουσα του νησιού.

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του είναι τα μεγάλα αρχοντικά εγκατεστημένα μέσα σε μεγάλα περιβόλια - κτήματα ένα είδος αγρεπαύλων δηλαδή. Τα περιβόλια αυτά είναι φυτεμένα με εσπεριδοειδή και περιβάλλονται από πολύ υψηλούς (3-4μ.) κτιστούς μανδρότοιχους που προσθέτουν στην μνημειακή ιδιαιτερότητα του Κάμπου.

Ακόμη πρέπει να προστεθούν ως χαρακτηριστικά των αρχιτεκτονικών αυτών συνόλων οι μεγάλες στέρνες, οι βοτσαλωτές αυλές, οι πέργκολες, τα μαγανοπήγαδα και οι αλέες, που ως ενιαίο σύνολο δημιουργούν έξοχη εντύπωση στον επισκέπτη.

Αξιοθαύμαστες είναι οι αναλογίες κτιριακών όγκων και καλλιερημένης γής που σε συνδυασμό με τα στοιχεία που αναφέρθηκαν και ακόμη της χαρακτηριστικής ρυμοτομίας, των μανδρότοιχων, των εκκλησιών, των περίτεχνων καμπαναριών, δημιουργούν ένα πολεοδομικό ιστό του οποίου η ιστορική, πολιτιστική και κοινωνική σημασία είναι ανυπολόγιστη για το νησί και τη χώρα γενικότερα. Δυστυχώς η περιοχή αυτή κινδυνεύει από την εγκατάλειψη αφ' ενός και την επαπειλούμενη τουριστική "εκμετάλλευση" αφ' ετέρου.

Πρέπει να επισημανθεί η ιδιαιτερότητα του αρχιτεκτονικού ύφους το οποίο συνδυάζει στοιχεία ελληνικά, βυζαντινά, Γενουάτικα, Αραβοϊσπανικά και "εκλεκτικά" του περασμένου αιώνα και που δημιούργησε την φυσιο-

γνωμία του Κάμπου.

Υστερα από προσπάθειες ετών και μετά από εκπόνηση μελέτης "Ανάπλαση και αναβίωση του οικισμού Κάμπου Χίου" και τις πρόσφατες ενέργειες της Ελληνικής Εταιρείας επιτεύχθηκε ο χαρακτηρισμός από το Υπουργείο Πολιτισμού - Τμήμα Νεωτέρων Μνημείων /21.9.90 ως ιστορικού τόπου του Κάμπου Χίου.

Μετά από αυτό το στάδιο που αποτελεί ένα σημαντικό - ενθαρρυντικό πρώτο βήμα, προβάλλει άμεση και επιτακτική η ανάγκη εξεύρεσης τρόπου αποκατάστασης του οικισμού ως συνόλου και η διατήρηση του συνόλου ή τουλάχιστον των περισσότερων κατά το δυνατόν χαρακτηριστικών του (μορφολογικά και αρχιτεκτονικά στοιχεία, περίτεχνες βοτσαλωτές αυλές, μνημειώδεις αυλόπορτες και κλίμακες, πέργκολες, μαγανοπήγαδα, περιβόλια), όλα αυτά ζωντανή πηγή πληροφοριών από τον 14ο αιώνα μέχρι σήμερα για τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές δομές του νησιού.

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι σε ολόκληρο τον κόσμο σήμερα προσπαθούν, πάση θυσία, να διατηρήσουν τον χαρακτήρα και τις ιδιομορφίες κάθε περιοχής, διότι αυτές συνιστούν όχι απλά μυσειακά στοιχεία αλλά ζωντανά δείγματα της ιστορίας, κοινωνικής, οικονομικής, πολιτιστικής του τόπου με τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της. Η ισόπεδωση και η ομοιομορφία στο όνομα μιας δήθεν μοντερνοποίησης, απορρίπτονται σήμερα από όλους όσους είναι σε θέση να γνωρίζουν τις δυνατότητες χρηματοδότησης και μακροπρόθεσμης ανάπτυξης, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται κυβερνητικοί και τοπικοί άρχοντες και κοινότητες.

Προτείνεται μετά από σχετικές επιτόπου επισκέψεις και μελέτες που έγιναν από μέλη της Ελληνικής Εταιρείας και προτάσεις των οικολογικών και πολιτιστικών οργανώσεων του νησιού να επιδιωχθεί η ανάπτυξη οικοτουρισμού - αγροτουρισμού με την μορφή μικρών μονάδων ξενώνων που σε συνδυασμό με την ντόπια παραγωγή και την λειτουργία μικρών μη οχλουσών δραστηριοτήτων, θα επιτρέψουν στην περιοχή να αναπτυχθεί ως ένα χαρακτηριστικό και ιδιότυπο υψηλής στάθμης δείγμα δημιουργικής μονάδας. Κάθε άλλη επέμβαση θα ξέσχιζε αυτόν το σφά πλεγμένο ιστό και θα στέρωνε το νησί και τους κατοίκους από ένα πολύτιμο περιγύρο και πόλο έλξης τουριστών που είναι αναντικατάστατος. Για την υλοποίηση οποιουδήποτε

σοβαρού έργου ανάπτυξης και προστασίας της περιοχής - αναπόσπαστα στοιχεία του οποίου είναι η ευρηματική λύση του κυκλοφοριακού, του ενεργειακού, με δραστική εξοικονόμηση ενέργειας στις νέες και υπό αποκατάσταση οικοδομές, ανάπτυξης και εξοικονόμησης των υδάτινων πόρων (βλ. αξιοποίηση στερνών κ.λ.π.), αξιοποίηση υψηλής ποιότητας οπωροκηπευτικών προϊόντων, τοπικών ποικιλιών κ.λ.π. - χρειάζεται η κατάρτιση ενός σφά μελετημένου Σχεδίου Δράσης.

Το σχέδιο αυτό, που μπορεί να αποτελέσει πρότυπο για τα λοιπά νησιά του Αιγαίου, πρέπει να λάβει υπ' όψιν όλες τις προηγηθείσες μελέτες, τα προγράμματα του ΟΗΕ (UNESCO - MAB/UNEP) για νησιωτικές περιοχές, και κυρίως και πάνω απ' όλα τις πολλές και πολύπλοκες χρηματοδοτικές δυνατότητες που παρέχονται από τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες στα πλαίσια π.χ. του κοινωνικού ταμείου (βλ. χρηματοδοτήσεις για

αλλαγή επαγγέλματος ή μερική παράλληλη απασχόληση), για εξειδικευμένη παραδοσιακή εργασία (κτίστες, ειδικούς περιβολάρηδες κ.λ.π.), για παραμεθόριες περιοχές (βλ. INTERREG). Αυτό σημαίνει ότι απαιτείται για τον προγραμματισμό η εξασφάλιση πόρων από κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς για την κατάρτιση του προγράμματος και των προτάσεων χρηματοδότησης προς τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και άλλα Ταμεία.

Την ευθύνη για την εφαρμογή του Σχεδίου πρέπει ν' αναλάβει ένας ενιαίος διαχειριστικός οργανισμός, ολιγομελής και ευέλικτος στη λήψη αποφάσεων, ο οποίος και θα έχει τον συντονισμό της εφαρμογής του προγράμματος, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή υπηρεσίες πολλών Υπουργείων, μη κυβερνητικοί περιβαλλοντικοί και επιχειρηματικοί - οικονομικοί φορείς, θα κληθούν να συμμετάσχουν στην πραγματοποίηση.

Επειδή η Χίος διαθέτει την κατάλληλη κλίμακα εφαρμογής ενός περιφερειακού προγράμματος (ανεξάρτητος νομός, μικρό μέγεθος κ.λ.π.), διαθέτει την πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική παράδοση και υποδομή και διασύνδεση με οικονομικά εύρωστες δραστηριότητες εκτός Χίου και επειδή διαθέτει θαυμάσια πολιτισμικά μνημεία (βλ. Νέα Μονή Χίου) και φυσικές καλλονές, επελέγει ως νήσος-πρότυπο για την ευαισθητοποίηση των κατοίκων, των Αρχών και των οικονομικών παραγόντων για την κατάρτιση ενός αναπτυξιακού προγράμματος που να προστατεύει το περιβάλλον.

Ως αιχμή του δόρατος επελέγει η περιοχή του Κάμπου και μία σειρά από σημαντικούς βιοτόπους.

Η Ελληνική Εταιρεία με την 20ετή πείρα που διαθέτει προσφέρει να βοηθήσει στην επίτευξη του ανωτέρω σκοπού.

Ελληνική Εταιρεία, Δελτίο Τύπου

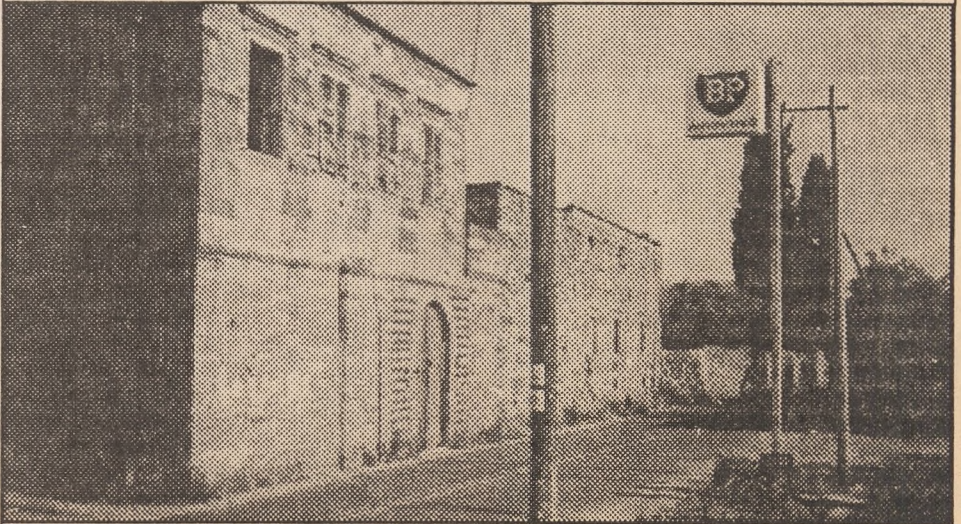
Καμπούσικα

Μήπως επί τέλους πραγματοποιείται ένας διακαής μας πόθος να χρησιμοποιήσουμε τη Λέσχη Σαλβάγου του Γηροκομείου για τη στέγαση του Ομίλου μας;

Ειλικρινά θέλουμε να πιστέψουμε ότι η αναπαλαίωση του παραδοσιακού κτηρίου "Λέσχη Σαλβάγου" ιδιοκτησίας Γηροκομείου Κάμπου έχει πιά πάρει τον σωστό δρόμο.

Πριν από περίπου πέντε χρόνια καταφέραμε μετά από πολλές προσπάθειες να συνταχθεί από την Νομαρχία μία ολοκληρωμένη μελέτη αναπαλαίωσης.

Με ιδιαίτερη φυσικά χαρά πληροφορηθήκαμε ότι πρόσφατα έχει προβλεφθεί ένα σεβαστό ποσό από πρόγραμμα της ΕΟΚ για να πραγματοποιηθεί η αναπαλαίωση.

Από τη σύσταση του Ομίλου μας έχει προβεί σε πολλά διαβήματα με σκοπό την αναπαλαίωση του κτίσματος για να χρησιμοποιηθεί ως "Λέσχη" του Ομίλου μας.

Πριν λίγο καιρό ο Όμιλος μας ξανάρχισε τα ίδια διαβήματα προς το Υπουργείο Αιγαίου. Σε παράλληλα διαβήματα προέβαινε τόσο το Γηροκομείο όσο και το Επμελητήριο Χίου.

Στηρίζουμε τις ελπίδες μας στον ίδιο τον Υπουργό Αιγαίου κ. Γιώργο Μισαηλίδη του οποίου ήδη ζητήσαμε την προσωπική παρέμβαση για το θέμα αυτό.

Φιλοπρόοδος Ομιλος Κάμπου

Π Ο Ρ Ι Σ Τ Ι Σ Τ Ι Κ Ο Ο Δ Ο Ι Π Ο Ρ Ι Κ Ο

Β. Ο Δήμος Χίου και ο Κάμπος

Αντιπαράθεση σε οξύ τόνο με το Δήμο Χίου

Για την πλήρη και αντικειμενική ενημέρωση των μελών και φίλων του Ομίλου παραθέτουμε ακριβώς όπως έχουν τα κείμενα δύο επιστολών που ανταλλάξαμε με τον Δήμο. Ναι μεν οι ημερομηνίες των επιστολών είναι παλιές αλλά το θέμα που θίγεται δεν παύει να παρουσιάζει ενδιαφέρον για την εξέλιξη του Κάμπου.

Η πρώτη επιστολή προέρχεται από τον Όμιλό μας και απευθύνεται στον κ. Δήμαρχο Χίου και το Πολεοδομικό Γραφείο Δήμου Χίου (αριθμ. πρωτ.: 78/91).

Η δεύτερη επιστολή αφορά την απάντηση του Δήμου Χίου (αριθμ. 395 της 9/4/91 προς τη δική μας).

Αριθμ. 78 8 Ιανουαρίου 91
Προς τον Κύριο Δήμαρχο Χίου
Πολεοδομικό Γραφείο Χίου

.....
Προς Φιλοπρόοδο Όμιλο Κάμπου 9/4/91
Απαντώντας στο....

Εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι η Πολεοδομία Χίου θα πρέπει να μὴν εγκρίνει την ανέγερση αποθηκών τέτοιου μεγέθους. Πιστεύουμε ότι θα μπορούσε να απαγορεύσει τέτοιες αποθήκες, αφού η ίδια η Πολεοδομία Δήμου Χίου κατά κάποιο τρόπο το παραδέχεται στην πιό πάνω επιστολή του προς τον Όμιλό μας με τη φράση την οποίαν λαμβάνει από την αριθμ. 55/89 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ήτοι "... Η έννοια αποθηκευτικός - εμπορικός χώρος δεν είναι Α PRIORI απορριπτέα για την περιοχή αλλά θα πρέπει να εξετασθεί σε συνάρτηση με την κλίμακά της και ένα σύνολο άλλων δραστηριοτήτων με τις οποίες θα συσχετισθεί..."

Αλλά ποίον συσχετισμό δραστηριοτήτων έλαβε υπ' όψιν της η Πολεοδομία Δήμου Χίου στις περιπτώσεις των εν λόγω αποθηκών;

Εξ' άλλου η απλή λογική λέγει ότι εφ' όσον απεργίφθησαν ανεγέρσεις τριών μεγάλων ξενοδοχείων θα έπρεπε να απορρίπτονται ανεγέρσεις εξ' ίσου μεγάλων αποθηκών.

Αν κρίνουμε από τα σχέδια που μας είχαν επιδειχθεί από τους ενδιαφερόμενους επιχειρημα-

τίες ασφαλώς τα καλαίσθητα ξενοδοχεία τους θα ήταν στολίδι για τον Κάμπο σε αντίθεση με τις ακαλαίσθητες αποθήκες που τόσο υποβαθμίζουν την περιοχή εκείνη.

Εφ' όσον η Πολεοδομία Δήμου Χίου εγκρίνει τέτοιες τεράστιες αποθήκες τότε και ο Όμιλος μας ανακαλεί την προηγούμενη απόφαση του για την απαγόρευση μεγάλων ξενοδοχείων και δεν μπορεί τώρα παρά να πει "ναί στα ξενοδοχεία".

Και τώρα διερωτώμεθα ποίοι ξεσήκωσαν τους Καμπούς κατά των ξενοδοχείων;

Και πώς τώρα δεν τους ξεσηκώνουν όταν είδαν να κτίζονται πλώριες αποθήκες;

Ο Κάμπος, η χώρα της φαιδράς πορτοκαλάς...

8 Ιανουαρίου 1991
Προς τον
Κύριο Δήμαρχο Χίου
Πολεοδομικό Γραφείο Χίου
Θέμα: Να σταματήσει η ανέγερση αποθηκών στην περιοχή Κάμπου Χίου.

Ενώ ακόμη απορούμε διότι οι αρμόδιες Υπηρεσίες έδωσαν άδεια για ανέγερση μιάς αποθήκης στη Γέφυρα Κοκκαλά, Φραγκοβούνι που αποτελούνται από δύο τεράστια κτήρια ιδιοκτησίας Κάμπουρα, ως και μιάς άλλης ιδιοκτησίας Μεταφορικής Εταιρίας Ατταλιώτη στη θέση Σιερό, τώρα έχουμε πληροφορίες ότι πρόκειται να ανεγερθούν άλλες δύο αποθήκες στον Κάμπο: μία παραπλεύρως της οικίας Λοΐζου ακριβώς στη στροφή Τάλλαρος και άλλη μία στη γωνία του στενού Αγίου Ζαχαρία με κεντρική οδό, Τάλλαρος, παραπλεύρως ιδιοκτησίας Γ. Αναστασάκη.

Θεωρούμε παραλογισμό την ανέγερση αποθηκών στην περιοχή Κάμπου και ερωτούμε αν τελικά επιδιώκεται η καταστροφή και αλλοίωση του Κάμπου παρά τις κατά το παρελθόν συζητήσεις ότι ο Κάμπος είναι παραδοσιακή περιοχή, ότι είναι διατηρητέος, και τώρα πρόσφατα ότι χαρακτηρίζεται ιστορικός τόπος.

Μα ποίος κοροϊδεύει ποίον; Όλα τα ωραία λόγια που ακούστηκαν από τόσους και τόσους ακόμη και γύρω από το τραπέζι συνεδριάσεων του Δη-

μοτικού Συμβουλίου αποδεικνύονται τώρα κενόλογα.

Αποθήκες, συνεργεία και τέτοιες εγκαταστάσεις πρέπει να εκλείψουν από όλη την περιοχή Κάμπου. Οι επίδοξοι επιχειρηματίες δεν θα ζημιωθούν αν κατασκευάσουν τις αποθήκες και τα συνεργεία τους δυό τρία χιλιόμετρα έξω από την περιοχή του Κάμπου.

Στην περιοχή Κάμπου να εκδίδονται άδειες μόνο για κατοικίες. Αυτό είναι το αίτημά μας.

Θα θέλαμε να γνωρίζουμε αν οι άδειες που εκδόθηκαν γιατί πιο πάνω αποθήκες που αναφέρουμε εδόθηκαν καλώς ή μήπως εδόθηκαν κατά παρέκκλιση διατάξεων.

Παρακαλούμε να μας γνωρίσετε αν πράγματι έχουν υποβληθεί αιτήσεις για τις άλλες δύο αποθήκες που αναφέρουμε πιο πάνω και σε καταφατική περίπτωση αν θα δοθούν άδειες για την ανέγερση των.

Υπάρχουν πολλά παράπονα από μέλη μας και δεν μπορούμε να επιτρέψουμε μιά ανεξέλεγκτη οικοδομική αναρχία στην ιστορική περιοχή του Κάμπου. Το γράμμα αυτό αποτελεί μία προειδοποίηση ότι δεν μπορούμε να παραμεινουμε αδρανείς και απαθείς αν τυχόν εκδοθούν άλλες άδειες για αποθήκες και συνεργεία.

Το παρόν αποστέλλεται στα Υπουργεία ΠΕΧΩΔΕ, Αιγαίου και Πολιτισμού.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο Ο Πρόεδρος
Μίλτος Καλβοκορέσης
Η Γραμματέας
Πέννυ Τασσοπούλου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΧΙΟΥ
Αριθμ. Πρωτ.: 595

Θέμα: Ανέγερση Αποθηκών στον Κάμπο Χίου
ΣΧ. Τ.: αριθμ. 78/91/8 Ιαν. 1991 έγγραφό σας

Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό που πρωτοκολλήθηκε στην υπηρεσία μας με αριθμ. 595 την 25 Ιαν. 1991 σας πληροφορούμε τα εξής:

Όπως γνωρίζετε στην περιοχή του Κάμπου που είναι οικισμός προϋφιστάμενος του 1923 ισχύουν από πλευράς δόμησης οι διατάξεις του Π.Δ. της 2/13.3.81. Επομένως η υπηρεσία μας είναι υποχρεωμένη

να χορηγήσει άδειες οικοδομής για κτίρια και χρήσεις κτιρίων που προβλέπονται από τις διατάξεις του ανωτέρω διατάγματος. Απαγόρευση υπάρχει μόνο για ανέγερση ξενοδοχειακών μονάδων σύμφωνα με απόφαση του υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.

Μάλιστα η ισχύς αυτής λήγει τον Ιούνιο του 1991.

Η υπηρεσία μας πάντως εκφράζει την εκτίμησή της για το ύψος και το περιεχόμενο του εγγράφου σας στο οποίο πέρα από τις "νέες ιδέες που παρουσιάζετε γενικά και αόριστα όπως "αποθήκες, συνεργεία και τέτοιες εγκαταστάσεις πρέπει να εκλείψουν από όλη την περιοχή Κάμπου", διερωτάσθε και το "ποιός κοροϊδεύει ποίον".

Όπως φαίνεται όμως από τις αριθμ. 5/89/10.2.89 και 6/89/10.2.89 αναφορές σας προς τον Δήμο δεν συμπεριελήφθη όρος για την απαγόρευση ανέγερσης αποθηκών εν γένει ή έστω κάποιου συγκεκριμένου είδους και μεγέθους.

Εξ' άλλου στην επιτροπή που επεξεργάστηκε τις προτάσεις της Β' φάσης της μελέτης ανάπλασης και αναβίωσης του οικισμού Κάμπου και στην οποία μετείχατε δεν εθέσατε σαφώς το θέμα αλλά αποδεχθήκατε τις θέσεις της μελέτης για τις χρήσεις γής (αριθμ. 55/89 αποφ. Δημοτ. Συμβουλίου).

Η κατασκευή όμως αποθηκευτικών χώρων δεν απαγορεύεται από την μελέτη αλλά συγκεκριμένα αναφέρεται επί λέξει ότι:

"Η έννοια αποθηκευτικός / εμπορικός χώρος δεν είναι Α PRIORI απορριπτέα για την περιοχή αλλά θα πρέπει να εξετασθεί σε συνάρτηση με την κλίμακά της και ένα σύνολο άλλων δραστηριοτήτων με τις οποίες θα συσχετισθεί".

Από τα ανωτέρω φαίνεται η ασάφεια και αβεβαιότητα των θέσεων σας στο συγκεκριμένο θέμα.

Εν πάσει περιπτώσει μέχρι της εκδόσεως του σχετικού Δ/τος για τους νέους όρους δόμησης στον Κάμπο εξακολουθούν να ισχύουν οι δ/ξεις του Π.Δ. της 2/13.3.81 (ΦΕΚ. 138 Δ).

Γ. Καμπούσικα

Θερμές ευχαριστίες από το Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο

Η Β' τάξης Μηχανολόγων του Τεχνικού Επαγγελματικού Λυκείου ευχαριστεί τον Όμιλό μας για την οικονομική μας συνδρομή στην έκδοση της Μελέτης για τον Κάμπο.

Παραθέτουμε την επιστολή: Αγαπητοί κύριοι, Με αυτή την επιστολή επιθυμούμε να σας εκφράσουμε τις θερμές μας ευχαριστίες για την οικονομική στήριξη της έκδοσης φυλλαδίου σχετικού με την έρευνα της ομάδας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Β' τάξης Μηχανολόγων του Σχολείου μας με θέμα τον Κάμπο.

Πιστεύουμε ότι ενέργειες σαν τη δική σας φανερώνουν το έμπρακτο ενδιαφέρον που πρέπει να δείχνει η κοινωνία μας προς του μαθητές, τους αυριανούς πολίτες που θα διαχειριστούν το μέλλον του τόπου μας.

Θα θέλαμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι θα συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας προς την κατεύθυνση της έρευνας και προστασίας της φυσικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Ο Διευθυντής
Αντώνιος Μονιός

Παραδείγματα προς μίμηση. Είθε να βρεθούν και άλλοι με τόσο καλόγουστο μεράκι

Η φωτογραφία δείχνει μία καινούργια εξώπορτα που πρόσφατα αντικατέστησε την παλιά. Η καινούργια ταιριάζει απόλυτα με το παλιό παραδοσιακό σπίτι του κ. Νέστωρα Μαμούνα

στο Φραγκοβούνι τον οποίον και θα θέλαμε να συγχαρούμε. Δεν χρησιμοποίησε ούτε αλουμίνιο ούτε σίδηρο. Έκαμε σωστή επιλογή προτιμώντας ακριβό πλήν όμως όμορφο ξύλο.

Κλάπηκε ένα δοχείο απορριμάτων. Ντροπή!!

Το ένα από τα δοχεία απορριμάτων που ήταν τοποθετημένο έξω από το σπίτι Αναστασάκη έναντι του Αργέντη πρό καιρού εξαφανίστηκε.

Ντρεπόμαστε γι' αυτό. Είναι καλό να γνωρίσουμε τον δράστη και ν' ακούσουμε την άποψή του για την καθαριότητα του Κάμπου.

Φιλοπρόοδος Ομιλος Κάμπου

Π Ο Ρ Ι Σ Τ Ι Σ Τ Ι Κ Ο Ο Δ Ο Ι Π Ο Ρ Ι Κ Ο

Καμποῦσικα

Με πολύ αργό ρυθμό προχωρεί η ανακατασκευή του Καμπαναριού της Εκκλησίας Αγιο Δεκτεινής

Το καμπαναριό που αποσυναρμολογήθηκε πριν από ένα ή δύο χρόνια άρχισε να ξανακτίζεται πριν από πολλούς μήνες.

Στη φωτογραφία φαίνεται η σκαλωσιά και το τμήμα που έχει ανασκευασθεί. Όπως βλέπετε απομένει πολύ δουλειά μέχρις ότου φθάσει στη νκορυφή της σκαλωσιάς.

Πολλοί είναι εκείνοι που ερωτούν για ποιά λόγο καθυστερεί τόσο πολύ η ανακατασκευή.

Ο Όμιλός μας αισθάνεται 'μεγάλη ικανοποίηση διότι ανακατα-

σκευάζεται το καμπαναριό. Με ενέργειες του Ομίλου προ ετών αποσβήθηκε η κατεδάφιση λόγω του κινδύνου καταρρεύσεως. Ο Όμιλος επίσης βοήθησε ώστε να χαρακτηριστεί το καμπαναριό της Αγιοδεκτεινής διατηρητέο και να διασωθεί.

Παρακολουθούμε από κοντά την ανακατασκευή και ευχόμεθα οι εργασίες να επιταχυνθούν. Συγχαίρουμε το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο για τις προσπάθειες του για τη διάσωση της Πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Προτάσεις υποδείξεις από μέλη μας

Συχνά λαβαίνουμε διάφορα μηνύματα από μέλη και φίλους του Ομίλου που μας ζητούν να περάσουμε τα μηνύματά τους αυτά στις αρμόδιες Υπηρεσίες:

Για την Αστυνομία - Τροχαία:

Οι κάτοικοι του Κάμπου παραπονούνται για τα συναρπαστικά "Ράλλυ" που γίνονται πολλές φορές με μοτοσυκλέτες στην οδό Γιάννη Χρήστου πίσω από το Αεροδρόμιο. Ερωτούν τι μπορεί να γίνει να περιορισθεί το επικίνδυνο για όλους αυτό παιχνίδι.

Για την Υπηρεσία Τουρισμού του Δήμου:

Να τοποθετηθούν μεταλλικοί χάρτες εικονογραφημέ-

νοι με τους κυριότερους δρόμους του Κάμπου σε μερικά κεντρικά σημεία. Τέτοι-οι κατατοπιστικοί χάρτες θα ήταν πολύ χρήσιμοι για όλους τους επισκέπτες της περιοχής. Θα μπορούσαν να τοποθετηθούν σε πρατήρια βενζίνης, στην περιοχή αεροδρομίου, στις κυριότερες διασταυρώσεις, κ.τ.λ.

Για τη Δασική Υπηρεσία:

Ο ΦΟΚ απευθύνει έκκληση προς τη Δασική Υπηρεσία για τον καθαρισμό των ρύθρων του δρόμου κατά μήκος των κεντρικών αρτηριών του νησιού από τα ξερά χόρτα.

Υπάρχει μεγάλος κίνδυνος πυρκαϊάς.

Η μπακλαβαδοποίηση του Κάμπου συνεχίζεται

Θα είναι η καταστροφή της περιοχής

Αμέτρητες φορές πόσοι και πόσοι δεν εκθειάζουν την ομορφιά του Κάμπου.

Πολλοί ολότελα ξένοι προς τον Κάμπο ονειρεύονται να αποκτήσουν ένα "οικοπεδάκι" πρώην χωραφάκι και να εγκατασταθούν στην περιοχή. Μόλις αποκτήσουν το οικοπεδάκι κτίζουν κάποιο σπιτάκι όμορφο και ωραίο.

Αλλά δυστυχώς μερικές γειτονιές του Κάμπου μετατρέπονται έτσι σε πυκνοκατοικημένες συνοικίες με

αποτέλεσμα αναπόφευκτο να χάνονται τα βασικά χαρακτηριστικά του. Και κάποια μέρα σαστισμένοι και απορημένοι θα σκεπτόμεθα τί Χώρα τί Κάμπος.

Πολυάριθμοι δυστυχώς είναι εκείνοι που βλέπουν τον Κάμπο σαν ένα "ταψί" μπακλαβά και τον τεμαχίζουν σε μερίδες ανάλογα με την όρεξή τους πιστεύοντας ότι αυτό είναι προς όφελος των παιδιών τους.

Αυτό είναι ένα μεγάλο λάθος που θα καταλήξει στην ανεπανόρθωτη καταστροφή της περιοχής και τελικά, στον αφανισμό και στην υποβάθμιση της ζωής εκεί.

Ευτυχώς υπάρχουν και αρκετοί που έχουν αντιληφθεί τί πρέπει να γίνει στην περιοχή Κάμπου. Ήδη έχουμε αρκετά, λαμπρά μάλιστα, παραδείγματα, ορθής αξιοποίησης ιδιοκτησιών στον Κάμπο από ευαίσθητους συμπολίτες.

Ευχής έργο θα ήταν να περιέλθουν ιδιοκτησίες του Κάμπου σε εκείνους που αγαπούν την περιοχή και όχι σε μερικούς που ήλθαν και έρχονται στον Κάμπο ωθούμενοι από επιχειρηματικά ωφέλη.

Μέτρα να αντιμετωπιστούν οι Πυρκαγιές Όλοι να εντείνουμε τις προσπάθειες μας Όλοι να προσέχουμε

Στον Όμιλό μας κοινοποιήθηκαν δύο εγκύκλιοι με θέμα τον κίνδυνο από πυρκαγιές και τα προληπτικά μέτρα.

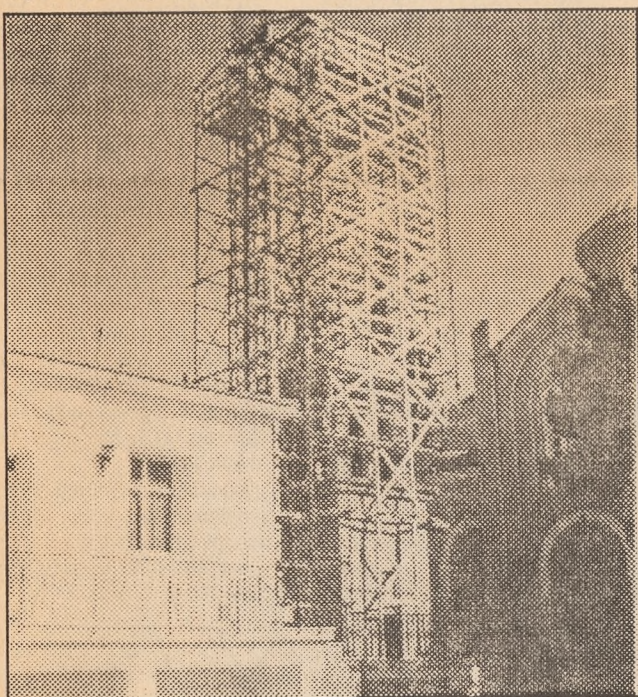
Παραθέτουμε απόσπασμα από την μία εγκύκλιο για να λάβουν γνώση τα Μέλη μας.

Επίσης οι Δήμοι και οι Κοινότητες να ενημερώνουν τους κατοίκους τους

α) για την υποχρέωση που έχουν σύμφωνα με το Νόμο 998/79 για τον καθορισμό και αποψίλωση των χωραφιών τους που βρίσκονται δίπλα σε δρόμους από χόρτα, βάτα ή άλλους θάμνους. Το βάθος του καθαρισμού πρέπει να επεκτείνεται κι από τις δύο άκρες σε πλάτος 3 μέτρων, η υποχρέωση αυτή να έχει

συντελεστή. Επίσης μέχρι 30.6.91 οι Δήμαρχοι και Πρόεδροι να μας αναφέρουν σχετικά.

β) Μέχρι 31 Οκτωβρίου απαγορεύεται η καύση ξερών χόρτων, βάτων κ.λ.π., στις αγροτικές και δασικές εκτάσεις. Αν θέλουν να καύσουν οτιδήποτε να ζητούν την άδεια της αρμόδιας Αρχής.

Παραδείγματα προς αποφυγή. Υποβάθμιση μιας γωνίας του Φραγκοβουνίου

Ο Όμιλος μας έγινε δέκτης πολλών κατακρίσεων για το συγκε-

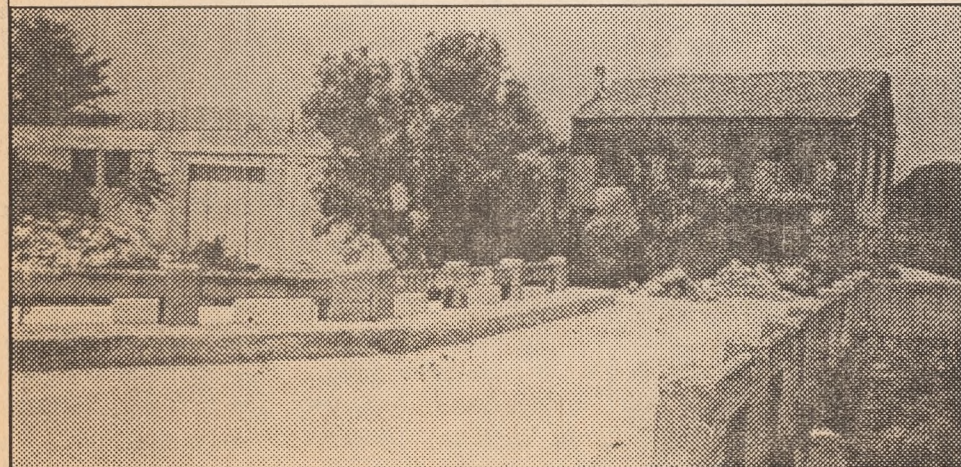
Πολλοί μας ερωτούν: Θα ξανακτισθούν τα τοιχογύρια; Θα το-

την περιοχή Κάμπου; Τί έχει να μάς πει η Υπηρεσία Πο-

στικε. Στο ίδιο σημείο ένας απαράδε-

κτος τσιμεντόδρομος κατέλαβε την κοίτη του Κοκκαλά. Λίγη αγά-

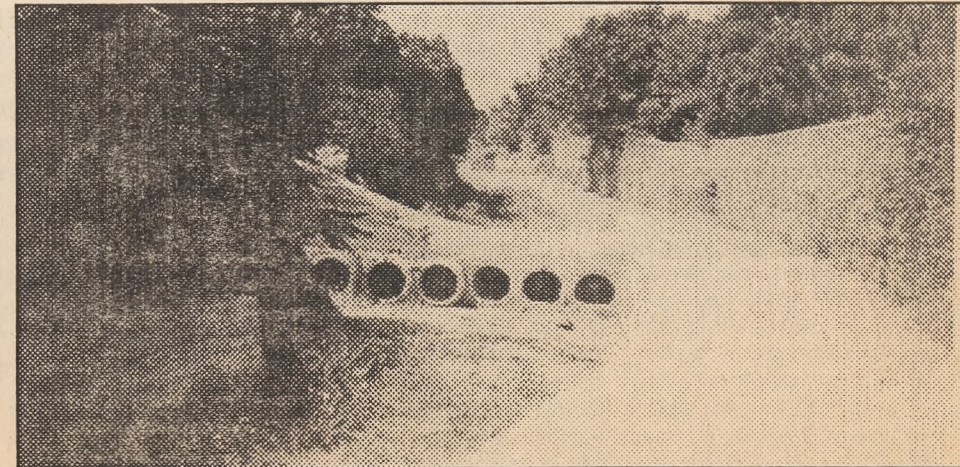
πη για τον ιστορικό Κάμπο δεν θα έβλαπτε.

κρίμενο σημείο στη γέφυρα του Φραγκοβουνίου.

ποθεθεί κεραμοσκεπής σκεπή όπως επιβάλλει ο κανονισμός για

λεοδομίας; Άλλο ένα αρχοντικό καταδικά-

Αυτό το φράγμα του Κοκκαλά πρέπει να φύγει. Είναι άχρηστο κατασκεύασμα. Μπορεί να γίνει αιτία πλημύρας.

Φιλοπρόοδος Ομιλος Κάμπου

Π Ο Λ Ι Τ Ι Σ Τ Ι Κ Ο Ο Δ Ο Ι Π Ο Ρ Ι Κ Ο

Καμπούσικα

Κι άλλα παραδείγματα για μίμηση Είθε να βρεθούν άλλοι με τέτοιο μεράκι

Οι δύο φωτογραφίες απεικονίζουν απόψεις του σπιτιού του εργολάβου Σπ Παϊδα

παλαιών κτισμάτων. Η πέτρα, η αυλόπορτα, το τειχογύρι τα κεραμίδια

δεν έχει τίποτε να παλαιές και ταιριάζει από τις ριάζει απόλυτα.

πριν του Βάγια. Είναι μία θαυμάσια ανακατασκευή αποτελούν ένα αρισμονικό σύνολο. Η δε ξύλινη πόρτα

Συγχαρητήρια στα παιδιά που έδειξαν τέτοιο ενδιαφέρον για τον Κάμπο

Τα παιδιά της Β' Τάξης του Τεχνικού Λυκείου και της 1 Τάξης του Γυμνασίου παρουσίασαν μία θαυμάσια εργασία στην αίθουσα του Δημαρχείου τον Ιούνιο 1991.

Είναι λυπηρό ότι η παρουσίαση αυτή πέρασε σχεδόν απαρατήρητη από μερίδα του Χιακού Τύπου.

Οι μαθητές των δύο αυτών τάξεων κόπιασαν πολύ για να παρουσιάσουν μία ολοκληρωμένη μελέτη που αφορούσε τα βασικά, γνωστά προβλήματα της περιοχής.

Έχουμε και εδώ άλλη μία περίπτωση που νέα παιδιά πολλά από τα οποία δεν είναι μόνοι κάτοικοι του Κάμπου αποδεικνύονται θασιώτες

και λάτρεις της περιοχής μας.

Τα παιδιά προγραμματίζουν να εκδώσουν τη μελέτη τους σε βιβλίο. Πληροφορηθήκαμε ότι δεν υπάρχουν όλα τα απαιτούμενα χρήματα για την έκδοσή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου μας έκρινε ότι έχει το χρέος να συμπαρασταθεί και να ενθαρρύνει τέτοιες λαμπρές πρωτοβουλίες.

Έτσι αποφάσισε να διαθέσει το ποσό των 100.000 δρχ. για την ολοκλήρωση του έργου.

Θα είναι ευχής έργο να έχουμε τα παιδιά κοντά μας και σε μελλοντικές δραστηριότητες για το καλό του Κάμπου.

Ως και ψοφίμια μέσα σε κάδους απορριμάτων του Ομίλου μας

Πριν τέσσερα χρόνια ο Όμιλος μας με δική του πρωτοβουλία και δαπάνη τοποθέτησε δώδεκα κάδους απορριμάτων σε ισάριθμα σημεία του Κάμπου.

Σκοπός μας να δώσουμε ένα καλό παράδειγμα καθαριότητας, και να διευκολύνουμε λίγους έστω Καμπούσους. Ακούσαμε πολλά ευμενή σχόλια για την πρωτοβουλία μας.

Δυστυχώς όμως μερικοί αδιάφοροι ρίχνουνε σκουπίδια στους κάδους χωρίς σακού-

λες τα οποία δεν αποκομίζονται από τα οχήματα του Δήμου Χίου. Οι κάδοι γίνονται εστία βρωμιάς και δυσοσμίας.

Να φαντασθείτε ότι σε ένα κάδο απορριμάτων κάποιος είχε ρίξει ένα ψόφιο γουρουνάκι. Κάποιος άλλος είχε ρίξει μέσα ψόφιας κότες.

Παρακαλούμε λοιπόν όσους χρησιμοποιούν τους κάδους απορριμάτων του Ομίλου να ρίχνουν σκουπίδια μόνο μέσα σε σακούλες.

Χρήσιμοι και ευεργετικοί οι καθρέφτες που τοποθετούνται σε δρόμους του Κάμπου

Τους τελευταίους μήνες σε πολλά σημεία του Κάμπου όπου υπάρχουν διασταυρώσεις δρομίσκων με τις κεντρικές αρτηρίες έχουν τοποθετηθεί καθρέφτες που πράγματι διευκολύνουν πάρα πολύ τους οδηγούς οχημάτων.

Είναι μία καλή πρωτοβουλία που ασφαλώς μειώνει τις πιθανότητες ατυχημάτων. Όπως πάντα όμως, προέχει οι οδηγοί να έχουν τα μάτια τους δεκατέσσερα στις διασταυρώσεις και τα άλλα επικίνδυνα σημεία.

Μεγάλοι οι κίνδυνοι από τα πολλά ξερά χόρτα στις άκρες των δρόμων

Μετά από τις τόσες φετινές βροχές ήταν πολύ φυσικό να φουντώσουν τα άγρια χόρτα και στις άκρες των δρόμων σε όλη την περιοχή μας. Σε πολλά σημεία τα χόρτα στενεύουν τον δρόμο κατά ένα μέτρο. Αλλά πάλι χόρτα κόβουν την ορατότητα των οδηγών.

Τα χόρτα αποτελούν κίνδυνο πρόκλησης πυρκαγιάς. Ο Όμιλός μας παρακαλεί την Υπηρεσία Καθαριότητας του Δήμου Χίου να μεριμνήσει το ταχύτερο να καθαρισθούν οι δρόμοι από τα χόρτα και άλλα σκουπίδια. Η εργασία αυτή θα μπορούσε να γίνει τώρα τον Ιούνιο αρχή τουριστικής περιόδου.

Αυξάνουν οι κίνδυνοι από την μεγάλη κυκλοφορία αυτοκινήτων στην περιοχή Κάμπου

Ιδιαίτερα Μεγάλος Κίνδυνος από Τεράστιες Νταλίκες, Μεγάλα Φορτηγά, Πελώριες Μπετονιέρες και άλλα Βαρέα Οχήματα

Το κυκλοφοριακό εντείνεται στον Κάμπο. Ιδιαίτερα η κεντρική αρτηρία Βαρβάσι προς Θυμιανά έχει καταντήσει πραγματική λαίμητμος: κίνδυνος θάνατος για τους πεζούς.

Αυτοκίνητα και μηχανάκια πολλές φορές αναπτύσσουν επικίνδυνες ταχύτητες και πραγματοποιούν προσπεράσματα. Οι πεζοί - οι λίγοι που απέμειναν χωρίς μεταφορικό μέσο - αισθάνονται ανυπεράσπιστοι μπροστά σε αυτούς τους κινδύνους.

Να εφαρμοστούν τα

Όρια Ταχύτητας και Θορύβου.

Προτείνουμε να εφαρμοσθούν όρια ταχύτητας και να τοποθετηθούν σχετικές πινακίδες σε ανάλογα σημεία. Να υπάρχουν πινακίδες σηματοδότησης σε όλα τα στενά και τους δρόμους του Κάμπου και να ελεγχθούν τα επίπεδα θορύβου.

Να τεθεί επιτέλους κάποιο όριο στο μέγεθος και στο βάρος διαφόρων οχημάτων.

Πιστεύουμε ότι πρέπει κάποιο όριο στο μέγεθος και στο βάρος οχημάτων που κυκλοφορούν στην περιοχή Κάμπου. Τελευταίως κυκλοφορούν πελώρια φορτηγά με ανάλογες τεράστιες νταλίκες πολλών τόνων και πολλών

μέτρων μήκους. Όλα αυτά μπλοκάρουν τη συγκοινωνία και αυξάνουν τους κινδύνους κυκλοφορίας.

Οι δρόμοι του Κάμπου δεν είναι αυτοκινητόδρομοι ανοικτής κυκλοφορίας. Αφού δεν είναι δυνατό να διαπλατύνουμε τους δρόμους πρέπει οπωσδήποτε να συγκρατήσουμε τη κυκλοφορία στα επιτρεπτά επίπεδα που καθορίζονται αναγκαστικά από τα στενά και τους δρόμους του Κάμπου.

Τί άλλο να κάνουμε; Αυτούς τους δρόμους κληρονομήσαμε και με αυτούς πρέπει να προσαρμοσθούμε. Υπάρχει καμία σκέψη για παρακαμπτήριο που θα διοχετεύει την κυκλοφορία εκτός της περιοχής;

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΧΩΔΕ

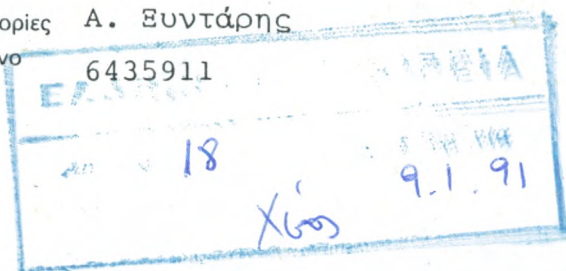
Αθήνα 10/12/90

19

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡ. ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Ταχ. Δ/ση Αμαλιάδος 17
Ταχ. Κώδικας 11523
TELEX
TELEFAX

Πληροφορίες Α. Συντάρης
Τηλέφωνο 6435911

Αριθ. πρωτ. οικ/83619/11345

ΣΧΕΤ: 6006/7992/8115

ΠΡΟΣ: 1) Ελληνική Εταιρεία για τη
✓ Προστασία Περιβάλλοντος
και την Πολιτιστική Κληρο-
νομιά
Βουκουρεστίου 36 ΤΚ 10673 ΑΘΗΝΑ

ΚΟΙΝ: 1) Γραφείο Υπουργού
σχετ. 6006/90

ΘΕΜΑ: Υπόμνημα Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Σε απάντηση του υπ'αριθμ. 423/31-7-90 υπομνήματός σας πληροφορούμε
ότι όσον αφορά τον οικισμό Κάμπου Χίου η Υπηρεσία μας προχωρεί την
θεσμοθέτησή του , ως παραδοσιακού οικισμού και τον καθορισμό ειδικών
όρων και περιορισμών δόμησης.

Για την παραπάνω διαδικασία έλαβε υπόψη τις προτάσεις της μελέτης
" Ανάπλασης και αναβίωσης του οικισμού Κάμπου Χίου " καθώς επίσης
και τις θέσεις των λοιπών ενδιαφερομένων φορέων (Δήμος Χίου,
Υπουργείο Γεωργίας κ.λ.π.)

Ακόμη σας πληροφορούμε ότι ο οικισμός έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικός
τόπος σύμφωνα με την από 10-8-90 /ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/33922/ΦΕΚ 578β/6-9-90
απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού.

ΕΔ

Χρονολογικό αρχείο

Τμήμα Π.Ο.

Α. Συντάρης

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Α. ΒΛΑΝΤΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμ. του Τμ. Γραμματείας

Ι. ΡΑΔΔΗΣ

Μ. Μία Καρία
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αθήνα, 21 Σεπτεμβρίου 1990

Αριθμ. πρωτ.

ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2819/39135

Ταχ. Δ/ση : Ερμού 17

Ταχ. Κώδικας : 101 86

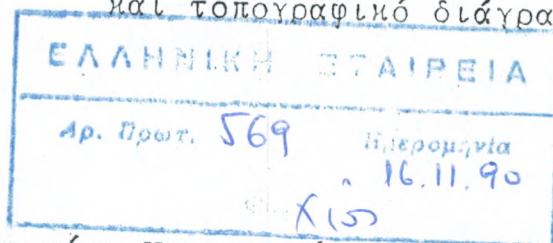
Πληροφορίες : Μ. Μουλού

Τηλέφωνο : 32 32 611

ΠΡΟΣ: Πίνακα Αποδεκτών

(Με συνημμένη Υπουργ. Απόφαση
σε κάθε αποδέκτη καθώς
και τοπογραφικό διάγραμμα)

ΘΕΜΑ: Ανακοίνωση απόφασης

Σας ανακοινώνουμε ότι με την συνημμένη Υπουργική απόφαση ΔΙΛΑΠ/Γ 2492/33922/10-8-90 που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 578/Β/6-9-90, χαρακτηρίστηκε ως ιστορικός τόπος ο Κάμπος Χίου στα σημερινά του όρια σύμφωνα με το τοπογραφικό διάγραμμα 1:5000 και πέραν αυτού σε βάθος μιας ιδιοκτησίας.

Εσωτερική διανομή

1. ΔΠΚΑΝΜ (Συν. Υπουργ. απόφαση και τοπ. διάγραμμα)
2. ΔΙΛΑΠ
3. Γραφείο Τύπου και Δημοσ. Σχέσεων
(Συν. Υπουργ. απόφαση και τοπ. διάγρ.)
4. Δ/ση Αρχείου Μνημείων Ελλάδος
5. Μ. Μυστακίδη

Ε. Υ.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος

κ.α.α.

Δαν. Ορφανουδάκης

Ακριβές αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος Γραμματείας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Νομαρχία Χίου
Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών
Χίος 821 00
2. Νομαρχία Χίου
Τμήμα Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών
Χίος 821 00
3. ΥΠΕΧΩΔΕ - Δ/νση Πολεοδομικού Σχεδιασμού
Τμήμα Παραδοσιακών Οικισμών
Αμαλιάδος 17
Αθήνα 115 23
4. Δήμο Χίου
Χίος 821 00
5. Αστυνομική Διεύθυνση Χίου
Χίος 821 00
6. 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων
Λυσίου και Κλεψύδρας 1
105 55 Αθήνα
7. Κ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
Μουσείο Μυτιλήνης
Μυτιλήνη 811 00
8. 3η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
Πετροκόκκινου 22
Χίος 821 00
9. Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου
8ης Νοεμβρίου 57
811 00 Μυτιλήνη
10. ΕΟΤ, Τμήμα Β4
105 64 Αμερικής 2
11. Υπουργείο Αιγαίου
Δ/νση Πολιτισμού
Τμήμα Ιστορίας (Αρχαιολογίας)
Αργύρη Εφταλιώτη
811 00 Μυτιλήνη
12. Υπουργείο Γεωργίας
Δ/νση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος
Αχαρνών 2
104 32 Αθήνα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Αθήνα 19 - 8 - 1990

Αριθμ. Πρωτ. :

ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2492 /33922

Ταχ. Δ/ση: Ερμού 17

Ταχ. Κώδικας: 101.86

Πληροφορίες: Β. Αλεκτορίδου

Τηλέφωνο: 3232611

ΚΟΙΝ: 1. Υπηρεσία Εθνικού Τυπογραφείου

Τμήμα Δημοσευτέας Ύλης

(με την παράκληση να δημο-
σιευθεί στην Εφημερίδα της
Κυβερνήσεως και να μας
αποσταλεί το ΦΕΚ).

(συνημμένο τοπογραφικό
διάγραμμα).

2. 1η Εφορεία Νεωτ. Μνημείων
Λυσίου και Κλεψύδρας

105.55 Αθήνα.
(συνημ. τοπογραφικό διάγραμμα)

ΘΕΜΑ: Χαρακτηρισμός ως ιστορι-
κού τόπου του Κάμπου
Χίου.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις α) του Ν. 1558/85 "περί Κυβέρνησης και Κυβερνητι-
κών Οργάνων" που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 137/
τ. Α/26-7-85.
β) του άρθρου 52 του Ν. 5351/1932 "περί Αρχαιοτή-
των".
γ) του Ν. 1469/50 "περί προστασίας ειδικής κα-
τηγορίας οικοδομημάτων και έργων τέχνης
μεταγενεστέρων του 1830".
δ) του Π. Δ. 941/77 "περί Οργανισμού του ΥΠΠΕ".
ε) την Π. Α. Υ. /1021/20-4-90 "περί καθορισμού
αρμοδιοτήτων της Αναπληρωτού Υπουργού Πο-
λιτισμού Α. Ψαρούδα-Μπενάκη (ΦΕΚ. 286/τ. β/
20-4-90), την Υ. Α. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/23033/1-6-90
(ΦΕΚ. 347/τ. β/7-6-1990)
2. Το Π. Δ. 161/26-4-84 (ΦΕΚ. 54/Α/30-4-84) "περί ανακατανομής
αρμοδιοτήτων των Υπουργείων ΥΠΠΕ-ΥΧΟΠ".
3. Όλα τα σχετικά στοιχεία του φακέλλου.
4. Την ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων
Μνημείων με αριθμό 8/12-7-90.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Χαρακτηρίζουμε τον Κάμπο Χίου ως ιστορικό τόπο στα σημερινά του όρια, σύμφωνα με το τοπογραφικό διάγραμμα 1:5.000 και πέραν αυτού σε βάθος μιάς ιδιοκτησίας διότι:

- 1) Αποτελεί μοναδικό οικιστικό γεωργικό σύνολο στον Ελλαδικό χώρο, όπου συνυπάρχουν αρμονικά ή κατοικία με τις γεωργικές λειτουργίες σε χωροθετημένα διακόσια (200) περίπου κτήματα, περιβαλλόμενα από υψηλούς περίτεχνους μανδρότοιχους.
- 2) Τα αρχοντικά που αντιστοιχούν σε κάθε κτήμα είναι εξαιρετικά δείγματα έργων τέχνης στο σύνολό τους, αλλά και στα επί μέρους μορφολογικά και αρχιτεκτονικά του στοιχεία υψηλής ιστορικής και αρχιτεκτονικής σημασίας, με τα ισάριθμα βοηθητικά κτίσματα, τις περίτεχνες βοτσαλωτές αυλές, τις πέργκολες, τα μαγγανοπήγαδα, τα περιβόλια εσπεριδοειδών και τα αξιοθαύματα για την εποχή αρδευτικά συστήματα με τα καλλωπιστικά γλυπτά, ώστε να αποτελούν ζωντανή πηγή πληροφοριών από τον 14ο αιώνα μέχρι σήμερα για τις πολιτιστές οικονομικές και πολιτιστικές δομές της κοινωνίας της Χίου.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. ΔΙΔΑΠ/Γ(20)

2. ΔΗΚ ΝΜ(2)

3. Φ. Τσεύλικου

Η Αναπληρωτής Υπουργός

Πολιτισμού

Άννα Ψαρούδα-Μπενάκη

Ακριβές αντίγραφο

Ο Προϊστάμενος Γραμματείας.

MAP OF THE KAMPOS SOUTH OF CHIOS TOWN

DISTRICTS

1. Kalamaria	11. Kalamaria
2. Kalamaria	12. Kalamaria
3. Kalamaria	13. Kalamaria
4. Kalamaria	14. Kalamaria
5. Kalamaria	15. Kalamaria
6. Kalamaria	16. Kalamaria
7. Kalamaria	17. Kalamaria
8. Kalamaria	18. Kalamaria
9. Kalamaria	19. Kalamaria
10. Kalamaria	20. Kalamaria

1. Kalamaria
2. Kalamaria
3. Kalamaria
4. Kalamaria
5. Kalamaria
6. Kalamaria
7. Kalamaria
8. Kalamaria
9. Kalamaria
10. Kalamaria
11. Kalamaria
12. Kalamaria
13. Kalamaria
14. Kalamaria
15. Kalamaria
16. Kalamaria
17. Kalamaria
18. Kalamaria
19. Kalamaria
20. Kalamaria
21. Kalamaria
22. Kalamaria
23. Kalamaria
24. Kalamaria
25. Kalamaria
26. Kalamaria
27. Kalamaria
28. Kalamaria
29. Kalamaria
30. Kalamaria
31. Kalamaria
32. Kalamaria
33. Kalamaria
34. Kalamaria
35. Kalamaria
36. Kalamaria
37. Kalamaria
38. Kalamaria
39. Kalamaria
40. Kalamaria
41. Kalamaria
42. Kalamaria
43. Kalamaria
44. Kalamaria
45. Kalamaria
46. Kalamaria
47. Kalamaria
48. Kalamaria
49. Kalamaria
50. Kalamaria
51. Kalamaria
52. Kalamaria
53. Kalamaria
54. Kalamaria
55. Kalamaria
56. Kalamaria
57. Kalamaria
58. Kalamaria
59. Kalamaria
60. Kalamaria
61. Kalamaria
62. Kalamaria
63. Kalamaria
64. Kalamaria
65. Kalamaria
66. Kalamaria
67. Kalamaria
68. Kalamaria
69. Kalamaria
70. Kalamaria
71. Kalamaria
72. Kalamaria
73. Kalamaria
74. Kalamaria
75. Kalamaria
76. Kalamaria
77. Kalamaria
78. Kalamaria
79. Kalamaria
80. Kalamaria
81. Kalamaria
82. Kalamaria
83. Kalamaria
84. Kalamaria
85. Kalamaria
86. Kalamaria
87. Kalamaria
88. Kalamaria
89. Kalamaria
90. Kalamaria
91. Kalamaria
92. Kalamaria
93. Kalamaria
94. Kalamaria
95. Kalamaria
96. Kalamaria
97. Kalamaria
98. Kalamaria
99. Kalamaria
100. Kalamaria

ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ΟΡΙΑ ΚΑΜΠΟΥ ΧΙΟΥ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΜΠΟΥ ΤΟΥ
ΕΚΕΙ ΥΠΟΖΕΤΕΙ ΑΝΩΤΕΡΗ
ΑΠΟ ΤΩΝ ΤΥΜΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΕΥΕΤ
ΕΥΕΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥ ΤΟΥ
ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΔΙΑΔΙΑΤΑ
ΚΥΡΙΑΣ

Φιλοπρόοδος Ομιλος Κάμπου

Αποψη αρχοντικού του δικηγόρου κ. Στέλιου Γαλάτουλα. Μια πολύ επιτυχημένη αναπαλαύωση και συντήρηση παραδοσιακού σπιτιού που δείχνει ένα λάτρη του Κάμπου.

Αξιοι όσοι αναμορφώνουν τον Κάμπο με πολύ μεράκι

ΠΑΡ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΓΕΝΙΚΑ

Σε όλη αυτή την υποβάθμιση που δυστυχώς παρατηρείται στην περιοχή Κάμπου τον τελευταίο καιρό είναι ευτύχημα ότι ξεχωρίζουν αρκετές περιπτώσεις που, όπως ελπίζουμε, αποτελούν σοβαρές ενδείξεις ότι σιγά σιγά όλο

και περισσότεροι αρχίζουν να κατανοούν την αξία του ιδιαίτερου φυσικού κάλλους της όλης περιοχής Κάμπου.

Τα τελευταία χρόνια βλέπουμε όλο και περισσότερα καινούργια και ωραία καλόγουστα σπίτια να κτίζονται σε διάφορες περιοχές του Κάμπου. Βλέπουμε με χαρά όλο και περισσότερα παλαιά αρχοντικά να αναπαλαιώνονται, ή να συντηρούνται ή να επισκευάζονται από τους σημερινούς ιδιοκτήτες τους.

Είναι ευτύχημα ότι αυτοί οι ιδιοκτήτες κατανοούν την ιστορική αξία της περιοχής και αιθάνονται την ανάγκη να ξαναζωντανέψουν τον Κάμπο.

Σήμερα σε αυτό το φύλλο αναφέρουμε ενδεικτικά μερικά αξιόλογα παραδείγματα: Σε μια βόλτα στο Φραγκοβούνι βλέπουμε τα σπίτια των Παντελίδη, Δελάνη-Παντελίδη, Καλβοκορέση, Μιχάλου. Μια διαδρομή προς τις Εκκλησίες Παναγία Παχιά και Συρριώτισσας (Κοκκαλά) αντικρίζουμε τα σπίτια των Στ. Γαλάτουλα, Καρδασιλάρη, Χαλκούση - Λω, Σιδ. Ξυλά, και Γεωργ. Χαλκούση. Συνεχίζοντας ένα περίπατο από το "Περιβόλι" του Ξύδα, συναντάμε τα σπίτια των Ξενάκη, Παρίση, Ζήμνη και Στακιά. Στην περιοχή Τάλλαρους συναντάμε το καινούργιο σπίτι του Σιδ. Καρούση με ένα περιτεχνο τοιχογυρι και τα αναπαλαιωμένα "Μελέκικα".

Ευλικρινά θέλουμε να ελπίζουμε ότι και άλλοι θα ακολουθήσουν (ή και ίσως ήδη

ακολουθούν και δεν το έχουμε αντιληφθεί) το παράδειγμα των ανωτέρω ως και άλλων που δεν έχουμε μνημονεύσει. Διότι αυτός είναι ο μόνος σωστός δρόμος να ξαναβρεί ο Κάμπος κάτι από τη παλαιά του μορφή.

Το τσάι του ΦΟΚ

Από καιρό τώρα μέλη και φίλοι του Ομίλου μας ερωτούν πότε θα κάνουμε το καθιερωμένο πια στην κοινωνική ζωή της Χίου γνωστό τσάι μας.

Σε πρόσφατη συνεδρίαση του Διοικητικού μας Συμβουλίου ορίστηκε να γίνει το ΤΣΑΙ την Τετάρτη 23 Ιανουαρίου στις 5 το απόγευμα και όπως πάντα στο Ξενοδοχείο Χανδρής.

Όσοι επιθυμούν να παραστούν και να βοηθήσουν με τη παρουσία τους το έργο του Ομίλου μας, μπορούν να προμηθευτούν προσκλήσεις από τα καταστήματα Θεόδωρου Χαβιάρα, Απλωταρίας, Δημήτρη Αλόττου, Σχολεία Κλούβα, Διηγητικό Γραφείο Πένης Τασσολούλου κεντρική αγορά.

Οχι άλλη σπατάλη

Να μην αναπαυθούμε στις πρόσφατες βροχές. Δεν γνωρίζουμε πόσο θα βρέξει ακόμη.

Στο σημείο που έφθασαν τα αποθέματα μας μετά τη συνεχή μείωση των βροχοπτώσεων κάθε χρόνο δεν πρέπει να χαλαρώσουμε τα μέτρα περιορισμού της κατανάλωσης, ούτε πρέπει να καθυστερήσουν όσα έργα έχουν προγραμματισθεί για την περιουσία των ομβρίων υδάτων.

Μη σπαταλάτε το νερό. Να μην χρησιμοποιούνται πλίνθες με γλυκό νερό. Να μην επεκτείνονται οι καλλιεργητές σε άλλες καλλιέργειες που απαιτούν μεγάλες ποσότητες νερού.

Ενα καινούργιο ξεκίνημα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Φ.Ο.Κ.

Πολλά μέλη θα θυμούνται ότι πριν λίγα χρόνια το Διοικητικό συμβούλιο του Ομίλου κυκλοφορούσε ένα "ενημερωτικό δελτίο" - όπως το αποκαλούσαμε - τρεις ή τέσσερις φορές το χρόνο που είχε σκοπό να κάνει γνωστές τις δραστηριότητες του Ομίλου σε ευρύτερο κύκλο.

Συνολικά κυκλοφορήσαμε είκοσι δελτία. τελικά διακόψαμε την έκδοσή τους. Το κόστος της φωτοτυπίας τους αυξήθηκε σημαντικά και τα ταχυδρομικά τους έξοδα έγιναν υπέρογκα και απαγορευτικά για τη συνέχιση της έκδοσής τους.

Το "δελτίο" όμως ήταν κάτι που έλειπε διότι δρούσε ως συνδετικός κρίκος. Ιδιαίτερα για τα μέλη εκτός Χίου.

Πρόσφατα επεκράτησε η σκέψη να γίνει προσπάθεια επανέκδοσης του δελτίου του Ομίλου.

Σήμερα αυτό το φύλλο

του δελτίου μας, το υπ' αριθμ. 21, είναι το αποτέλεσμα όχι μόνο της δικής μας προσπάθειας αλλά και της τόσο προθυμής συνεργασίας και συνδρομής από πλευράς του "Χιακού Λαού" που δέχθηκε να εκτυπώσει την ύλη που εμείς ετοιμάσαμε.

Επιδιώκουμε, και το ελπίζουμε να κυκλοφορήσουμε και άλλα τέτοια δελτία κατά διαστήματα. Τούτο όμως θα εξαρτηθεί και από τους αναγνώστες μας είτε είναι μέλη ή φίλοι του Ομίλου μας.

Παρακαλούμε όλους αυτούς που τυχόν διαβάσουν αυτές τις γραμμές να μας δίνουν χωρίς δισταγμό τις παρατηρήσεις τους, τις απόψεις τους για όποιο θέμα αφορά την περιοχή Κάμπου.

Τέλος, ευχαριστούμε τον "Χιακό Λαό" διότι μαζί του μπορέσαμε να ξανακυκλοφορήσουμε το δελτίο μας.

Πώς συντελείται η καταστροφή του Κάμπου. Η αποθήκη στο γιοφύρι του Κοκκαλά ιδιοκτησίας Καμπούρι με τις ευχές της Πολεοδομίας Χίου.

Οι εκδόσεις του Ομίλου μας

Υπενθυμίζουμε ότι στα κεντρικά βιβλιοπωλεία και καταστήματα δώρων και ειδών τουρισμού θα βρείτε το βιβλίο με τίτλο "Αυλοπορτες του Κάμπου" του Γιώργου Μουσατσίου με φωτογραφίες του ίδιου. Η πρώτη έκδοση έγινε από τον Όμιλο το καλοκαίρι του 1986. Όταν εξητλήθηκε προβήκαμε σε δεύτερη έκδοση το 1989 με δική μας πάλι δαπάνη. Υπάρχει και αγγλικό κείμενο για τους ξένους.

Υπενθυμίζουμε και την άλλη έκδοση του Ομίλου το βιβλιαράκι "Ιστορία του Παππού" του Λεωνή Καλβοκορέση. Είναι ένα συγκλονιστικό ντοκουμέντο από την τραγική για τη Χίο εποχή της Σφαγής.

Και τα δύο βιβλία αποτελούν ένα κατάλληλο δωράκι προς τους γνωστούς σας που έρχονται στη Χίο για πρώτη φορά διότι αποτελούν ένα καλό ενθύμιο από μια επίσκεψή τους στο Νησί μας.

Φιλοπρόοδος Ομιλος Κάμπου

Επιτακτική ανάγκη να βρεθεί ιδιόκτητη στέγη ΕΝΑΣ ΑΝΕΚΠΑΗΡΩΤΟΣ ΠΟΘΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Οσες προσπάθειες κατέβαλαν τα τρία Διοικητικά Συμβούλια που διοίκησαν τον Ομιλο τα τελευταία δέκα χρόνια με σκοπό να αποκτήσουμε κάποια αξιοπρεπή στέγη που να ταιριάζει στο Καμπούσικο περιβάλλον απέβησαν ακαρπες.

Οι δυο αξιόλογες προσπάθειες ήταν (α) επισκευή του κτίσματος Σαλβάγου ιδιοκτησίας Γηροκομείου Κάμπου και η χρησιμοποίηση του και για στέγαση του Ομίλου και β) η παρα-

χωρηση του παλαιού αρχοντικού Μηλιάδη από την τωρινή ιδιοκτήτρια στον Φιλοπρόοδο Ομιλο Κάμπου για τη στέγαση του.

Η πρώτη προσπάθεια ναυάγησε διότι έμπλεξε σε συνήθειες γραφειοκρατικές και νομικές συμπληγάδες που δυστυχώς είναι ο κανόνας στη δική μας χώρα.

Η δε δεύτερη προσπάθεια συνήνησε την ολοκληρωτική άρνηση της σημερινής ιδιοκτήτριας.

Εν τω μεταξύ και τα δύο

αυτά θαυμάσια κτίρια καταρρέουν ολοσχερώς παρά το γεγονός ότι έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αγανακτούν με τέτοιες καταστάσεις καθώς είναι ανήμποροι να τις αντιμετωπίσουν και να πραγματοποιήσουν ένα κύριο σκοπό του Ομίλου, δηλαδή τη διασωση αξιόλογων παραδοσιακών κτισμάτων του Κάμπου.

Τα Θυμανά βρήκαν ένα ευεργέτη και απέκτησαν

Κανονόγια αυλόπορτα κτισμένη όπως τον παλιό καιρό με μεράκι και αγάπη. Θερμά συγχαρητήρια στον ιδιοκτήτη.

πολιτιστικό κέντρο για πολλές αξιόλογες εκδηλώσεις του εκεί συλλόγου των. Το Βαρβάσι απέκτησε και αυτό ένα πνευματικό κέντρο όπου στεγάζεται ο εκεί σύλλογος του ο "Φάρος" διότι και εκεί έτυχε να βρεθεί ένας ευεργέτης.

Χωρίς δισταγμό θέτουμε ευθέως το ερώτημα: Δεν θα βρεθεί κάποιος ευεργέτης ή μερικοί ευεργέται που να ενδιαφερθούν ώστε και ο αξιόλογος Κάμπος να αποκτήσει μια στέγη για να χρησιμοποιηθεί ως πνευματικό κέντρο και πολιτιστικό από τον Φιλοπρόοδο Ομιλο Κάμπου;

Να ελπίζουμε ότι η προκληση μας αυτή θα εύρει ανταπόκριση σε Χιώτες και ιδιαίτερα Καμπούσους όπου και να βρίσκονται;

Να προληφθεί η ολική καταστροφή του Κάμπου

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΜΕΙΝΕΙ ΜΟΝΟ ΣΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Η "Διάσωση" η ο αφανισμός του Κάμπου. Είναι ένα θέμα που πρέπει να αντιμετωπισθεί με νηφαλιότητα χωρίς παρωπίδες, ατενίζοντας το μελλοντικό συμφέρον της περιοχής με "ευρωπαϊκή" νοοτροπία και πολύ μεράκι. Ήδη στα σύνορα του Κάμπου παρατηρούμε μια πρωτοφανή πολεοδομική αναρχία. Σε ένα περίπου τετραγωνικό χιλιόμετρο Κονταρίου Λευκανίας τα αρμόδια πολεοδομικά γραφεία επέτρεψαν να συνσπίζονται πολυτελές ξενοδοχείο, αεριοδομοφείο, εστιατόριο, ντίσκο, εργοτάξιο εργοληπτικών μηχανικών, κολυμβητήριο, εργοστάσιο κοπής μαρμαρινών, ποτοποιία και κατοικίες και ποιος ξέρει τι θα δούμε ακόμα. Το κακό δεν

σταματά εδώ. Πρόσφατα στο νότιο άκρο του αεροδρομίου δημιουργήθηκαν φορτοεκφορτώσεις μεταφορικής εταιρίας ως και αποθήκες ξυλείας. Αν αφεθούν τα πράγματα έτσι σε λίγα χρόνια δεν θα υπάρχει Κάμπος. Όταν γίνει μια αρχή έπεται συνέχεια.

Πρέπει να αποφασίσουν οι κάτοικοι του Κάμπου τί ακριβώς θέλουν και τι ζητούν; Θέλουν να μετατραπεί ο Κάμπος σε συνοικία ξενοδοχείων τύπου Καρφό; Θέλουν να επεκταθεί η πολεοδομική αναρχία τύπου Κονταρίου σε ολόκληρο τον Κάμπο; Θέλουν να κατατεμαχισθεί ο Κάμπος σε μικρά οικοπέδα και να αφανισθεί το πράσινο; Θέλουν να υποβαθμισθεί ο Κάμπος σε συνοικιακή γειτονιά;

Θέλω να πιστεύω ότι πολλοί κάτοικοι του Κάμπου έχουν συνείδηση της ομορφιάς του Κάμπου και της αξίας της πολιτιστικής αυτής κληρονομιάς και δεν θα θελήσουν η περιοχή αυτή να ακολουθήσει τη τύχη άλλων περιοχών που τόσο κακοποιήθηκαν.

Πρέπει να θεθούν περιορισμοί στη σημερινή ακαταστασία.

Η χρήση γης πρέπει να περιορισθεί σε κατοικίες και στο πράσινο, να αποφευχθεί η υπερβολική κατάκτηση ιδιοκτησιών, να αποκλεισθούν ξενοδοχειακές μονάδες, συνεργεία καθε είδους, αποθήκες, εργοτάξια και εργοστάσια.

Αυτά να γίνουν σύντομα ώστε να προληφθεί η ολική καταστροφή. Αλλιώς η περιοχή Κάμπου θα μας μείνει μόνο σε φωτογραφίες και αναμνήσεις.

Από απόψεις πολιτείας τα συναρμόδια υπουργεία Πολιτισμού ΠΕΧΩΔΕ και Εσωτερικών οφείλουν να ενεργήσουν με ρεαλισμό.

Δεν σώζεται ο Κάμπος μόνο με ρομαντικές περιοριστικές διατάξεις. Χρειάζονται κίνητρα για τους κατοίκους και αντικίνητρα για όσους τυχόν θα είχαν επιδιώξεις να εγκαταστήσουν επιχειρήσεις ξένες προς τον Κάμπο.

Κανονόγιο σπίτι ιδιοκτησίας Κουκή στη Σέρβα, Φραγκοβουνίου που συνδιάζει επιτυχώς την χρήση θυμιανούσικης πέτρας με τα σύγχρονα υλικά. Αξιος της παράδοσης.

Επικίνδυνοι κυνηγοί και στον Κάμπο μας ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΕΘΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΦΡΑΓΜΟΣ

Πολλοί κυνηγοί λησμονούν ότι ο Κάμπος είναι κατοικημένη περιοχή με σπίτια, περιβόλια και χωράφια και ότι σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία δεν έχουν δικαίωμα να κυνηγούν σε αυτή τη περιοχή.

Πολλοί είναι οι Καμπούσοι που παραπονούνται

και διαμαρτύρονται για τη κατάσταση αυτή που εμπνέει τόσους κινδύνους για ανύποπτους ανθρώπους. Κυνηγοί δεν έχουν το δικαίωμα να καταπατούν ξένα περιβόλια και χωράφια και να κινδυνεύει ο καθενας από σκα για επειδή θέλουν αυτοί

να καμουν το κέφι τους. Το διοικητικό συμβούλιο συστήνει στα μέλη και τους φίλους του Ομίλου να καταγγέλουν τέτοια περιστατικά που είναι επικίνδυνα για τη σωματική ακεραιότητά μας και που προκαλούν ζημιές στις ιδιοκτησίες μας.

Η "ΞΟΒΕΡΓΑ" αυτό το βάρβαρο και καταστρεπτικό για το φυσικό περιβάλλον και κακώς εννοούμενο έθιμο πρέπει τέλος παντων να εκλείψει. Μας εκθέτει ως βαρβάρους.

Για τον λόγο αυτό επικροτούμε όλες τις ενέργειες που κανουν άλλοι φορείς όπως η Ορνιθολογική Εταιρία, ο Σύλλογος Οικολόγων κ.τ.λ. στις προσπάθειες τους να προστατεύσουν το ζωικό περιβάλλον και να σταματήσει τη χρήση της "Ξόβεργας" που τόσο υποβαθμίζει και πολιτιστικά ακόμη το νησί μας.

Καλούμε την Πολιτεία να λάβει μέτρα για να εκλείψει σιγά σιγά αυτή η βάρβαρη συνήθεια και να περιορίσει ακόμη το κυνήγι όχι μόνο στο Κάμπο αλλά στη Χίο γενικότερα.

Εκτακτη οικονομική ενίσχυση από το Υπουργείο Αιγαίου και τον υπουργό Γεώργιο Μισαηλίδη

Στα τέλη Δεκεμβρίου 1990 ο Ομιλος μας έτυχε έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης από το Υπουργείο Αιγαίου και τον Υπουργό κ. Γεώργιο Μισαηλίδη.

Το ποσό των 300.000 (τριακοσίων χιλιάδων) που ενέκρινε το άνω Υπουργείο αποτελεί μια αξιόλογη συνδρομή που θα μας βοηθήσει να εκτελέσουμε ένα μέρος από τα πολλά που έχουμε προγραμματίσει.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου έστειλε ευχαριστήριο επιστολή στον κ. Υπουργό Αιγαίου και τις αρμόδιες Υπηρεσίες του.

Φιλοπρόοδος Ομιλος Κάμπου

Το ωραιότερο τειχογύρι του Σιδερά Καρούση στο Τάλλαρος.
Άλλο ένα παράδειγμα προς μίμηση.

Δίπλα στην Παναγία Αγιοδεκτεινή κτίσματα
που κάθε άλλο αρμόζουν στην εικόνα του Κάμπου

Προτάσεις και παράπονα

ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΜΠΟ

Περισσότερη καθαριότητα - Λείπει ένα φαρμακείο - Λείπει ιατρείο - Χρήσιμα θα ήταν δυο ή τρία γραμματοκιβώτια - Κίνδυνος για όλους τα τεράστια οχήματα - να τοποθετηθούν χάρτες του Κάμπου για καθοδήγηση επισκεπτών - Κατακραυγή για τις τεράστιες αποθήκες στον Κάμπο.

Σκουπίδια στον Κάμπο, σκουπίδια σε ολόκληρη τη Χίο. Σκουπίδια παντού που αποδεικνύουν το χαμηλό μας εκπαιδευτικό επίπεδο. Είναι το παρά-

πονο που ακούεται από τους περισσότερους φίλους μας. Ίσως θα μπορούσαν να βελτιωθούν οι Υπηρεσίες Καθαριότητας του Δήμου. Αλλά δεν είναι υπαίτιος μόνον ο Δήμος Υπάτιος είναι ο κάθε Καμπούσης και ο κάθε Χιώτης που πετά το καθετί όπου του είναι πιο βολικά. Αν πιστεύουμε ότι είμαστε πολιτισμένοι τότε ας βοηθήσουμε όλοι στη τήρηση της καθαριότητας της περιοχής μας.

Αρκετοί παραπονούνται για την αλλοίωση που υφί-

σταται ο Κάμπος. Αυτές οι αποθήκες στο γεφύρι Κοκκαλά (Φραγκοβούνι) και στο Σιερό Κάμπο έχουν γίνει το κόκκινο πανί για πολλούς. Μας έχουν ζητήσει να ενεργήσουμε ώστε να μην εκδίδονται πια άλλες αδειες για την ανέγερση τέτοιων αποθηκών. Εκτός του ότι αλλοιώνεται η περιοχή, τα μεγάλα φορτηγά και οι τεράστιες νταλίκες που διακινούνται εξ αιτίας των αποθηκών αποτελούν κίνδυνο για πεζούς και αυτοκίνητα.

Να τεθεί φραγμός στη ανέγερση αποθηκών. να

τεθεί κάποιο όριο στο μέγεθος των οχημάτων. Οι δρόμοι μας δεν είναι για τέτοια οχήματα

Άλλο μέλος μας με πολύ πρακτικό μυαλό προτείνει να εγκατασταθεί ένα φαρμακείο και ένα ιατρείο σε κάποιο σημείο του Κάμπου για να διευκολυνθούν πολλοί Καμπούσοι που δεν έχουν τη δυνατότητα να διακινηθούν εύκολα για διάφορους λόγους

Άλλη εξ ίσου πρακτική πρόταση είναι να τοποθετηθούν δυο ή τρία γραμματοκιβώτια σε κεντρικά σημεία του Κάμπου (π.χ.

Κλούβα, Τάλλαρος, Σέρβα)

Τι έχει να μας πει για την πρόταση το Ταχυδρομείο;

Πρέπει να στηθούν σε μερικά σημεία χάρτες της περιοχής Κάμπου όπου να φαίνονται τα κυριώτε-

ρα στενά για τη διευκόλυνση των επισκεπτών.

Στον τουριστικό χάρτη να φαίνονται μερικά αξιόλογα κτίρια του Κάμπου για να παρει ένας ξένος μια γεύση του παραδοσιακού Κάμπου.

Να επανεκδοθεί η "Ιστορία του Κάμπου"

ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΟΜΩΣ ΕΙΝΑΙ ΜΕΓΑΛΟ

Πριν από αρκετούς μήνες ο Φιλοπρόοδος Ομιλος Κάμπου είχε μελετήσει τη δυνατότητα επανεκδόσεως του δίτομου βιβλίου "Ιστορία του

Κάμπου" γραμμένο από τον γνωστό δημοσιογράφο και συγγραφέα και ταυτόχρονα λάτρη του Κάμπου κ. Νίκο Περρή.

Η πρώτη έκδοση - εκδότης Κώστας Χαβιάρας - κυκλοφόρησε το 1971.

Σκέψη του Ομίλου μας είναι να εκδοθεί μια βελτιωμένη και πολυτελής επανέκδοση εμπλουτισμένη με πολλές έγχρωμες φωτογραφίες.

Το κόστος όμως μιας τέτοιας έκδοσης υπερβαίνει πολύ τις οικονομικές δυνατότητες του Ομίλου. Κατά ένα πρόχειρο προϋπολογισμό που μας δόθηκε χονδρικά απαιτείται ένα ποσό γύρω τα 4,5 με 5 εκατομμύρια δραχμές.

Πα' όλα αυτά δεν παύουμε να ελπίζουμε ότι τελικά μπορεί να βρεθεί κάποια λύση με τη μορφή κάποιας συνεργασίας. Και ποιός ξέρει ίσως τελικά βρεθούν κάποιοι χορηγοί που θα είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν το κόστος αυτής της αξιόλογης έκδοσης.

Είμαστε πάντα αισιόδοξοι και όλο ελπίζουμε ότι τελικά και αυτός ο στόχος θα πραγματοποιηθεί.

Στόχος ο δικός μας δασικός πυρήνας ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΦΕΧ

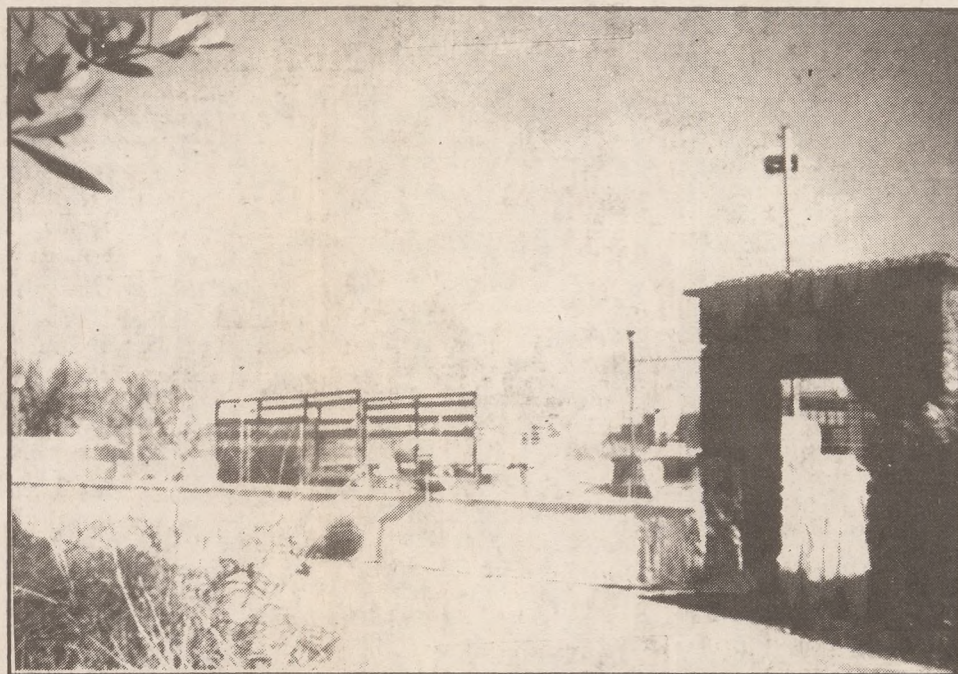
Το 1989 ο Φιλοπρόοδος Ομιλος Κάμπου ενίσχυσε το αναδασωτικό έργο της Φιλοδασικής Ενωσης Χίου με εκατό χιλιάδες δραχμές. Στις αρχές του 1990 είχε προγραμματίσει ένα δασικό πυρήνα δικό του. Η ανομβρία όμως που τότε επικρατούσε ματαίωσε αυτά τα σχέδια μας.

Τώρα, αρχές του 1991, μετά από τις πρόσφατες βροχοπτώσεις του Δεκεμβρίου ο Φιλοπρόοδος Ομιλος Κάμπου επανέρχεται στην αναδασωτική του προσπάθεια. Ελπίζει φέτος να δημιουργήσει τον

δικό του δασικό πυρήνα με τη πολύτιμη και εμπειρη τεχνική βοήθεια της Φιλοδασικής Ενωσης Χίου.

Ο χώρος έχει ήδη επιλεγεί. Αλλά πριν από κάθε άλλη εργασία απαιτείται η διάνοιξις χωματοδρομou προσπελάσεως και κάποια διαμόρφωση του χώρου αυτού.

Ελπίζουμε ότι σε μια προσεχή ενημέρωση να σας αναγγέλλουμε ότι πραγματοποιήθηκε ο στόχος μας. Πιστεύουμε ότι το δάσος είναι μια πηγή ζωής και αυτός είναι ο λόγος που επεκταθήκαμε σε ένα τέτοιο έργο.

Πως μια μεταφορική εταιρία αλλοιώνει την περιοχή
Κάμπου με ανοχή του Πολεοδομικού Γραφείου Χίου!!!

Μικρή οθόνη - Ραδιόφωνο

ET-1

Δευτέρα 21 Ιανουαρίου

- 08.00 ΕΝΑΡΞΗ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
- 08.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 08.15 Μουσικό πρόγραμμα
- 09.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 09.30 Μικρό κοάλα (Ε)
- 10.00 Σίμπερτ (Ε)
- 10.30 Οι θρύλοι του κόσμου (Ε)
- 11.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 11.02 Εκπαιδευτική - Επιμορφωτική τηλεόραση
- 12.30 Μια καλημέρα είν' αυτή και... διώξτε το άγχος
- 14.00 Τόλη και γοητεία
- 14.30 Ραντεβού το μεσημέρι
- 15.30 Εκπαιδευτική-Επιμορφωτική τηλεόραση
- 16.30 Αντιλόπη
- 17.00 Ο κόσμος της μουσικής
- 17.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ-Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
- 18.00 Μάνα και κόρη
- 18.30 Αρτον και θεάματα
- 19.05 Οι περιπέτειες του Πινόκιο
- 20.00 Με ζητήσατε κύριε;
- 21.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.35 Ενημερωτική εκπομπή
- 22.30 Το θέατρο της Δευτέρας "Το μακρύ ταξίδι της μέρας μέσα στη νύχτα"
- 24.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 00.05 Το θέατρο της Δευτέρας Συνέχεια Είναι κιόλας αύριο

ET-2

Δευτέρα 21 Ιανουαρίου

- 17.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 17.11 Χρηματιστήριο
- 17.15 Ερωτες, έρωτες, έρωτες
- 18.00 Κοντά στα σπορ
- 18.30 Ανάμεσα σε δύο αιώνες
- 19.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 19.04 Ιντερμπανγκ
- 19.30 Στη ζωή δύο-δύο
- 20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 20.30 Αλό - αλό
- 21.00 Η δίκη
- 21.45 Ζαν ντ' Αρκ
- 22.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 22.04 Ζαν ντ' Αρκ Συνέχεια
- 00.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 00.15 Η εκδίκηση της νύμφης
- 01.05 Σαν σήμερα
- ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για κάθε αλλαγή προγράμματος στην ET-

Δευτέρα 21 Ιανουαρίου

- 07.00 ΠΡΩΙΝΗ ΠΥΞΙΔΑ : (Ευη Λάμα)
- 08.00 ΠΡΩΤΗ ΣΕΛΙΔΑ : (Κ. Παντελάρας)
- 09.10 ΑΥΤΟΣ Ο ΚΟΣΜΟΣ Ο ΜΙΚΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ : (Ευγενία Ασλανίδου)
- 10.00 ΣΗΜΕΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ : (Χριστίνα Ψυλλή)
- 11.05 ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ : (Αγγελική Μελέκου)
- 12.00 ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΙΣΚΟΥΣ : (Αγγελική Μελέκου)
- 13.10 ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΣΕΙΣ : (Αριάννα Μπελέγγρη)
- 14.00 ΤΥΧΕΡΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΑ : (Αριάννα Μπελέγγρη)
- 15.00 Η ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΛΑΠΤΕΙ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΗΣΥΧΙΑ : (Αγγελική Μελέκου)
- 17.00 ΛΥΚΟΙ ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΜΗ ΚΛΑΙΤΕ : (Σπινθάκης - Σπηλιοπούλου)
- 18.00 ΟΤΑΝ Ο ΗΛΙΟΣ ΔΥΕΙ, Η ΜΕΡΑ ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ : (Μαρία Κερόγλου)
- 19.00 Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ : (Πρωτ. Γεωργ. Τσελαλίδης)
- 20.00 ΜΟΥΣΙΚΟ ΚΟΚΤΕΪΛ : (Μαρία Μουτάφη)
- 22.00 ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΟΥ ΧΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ
- Ο Ρ/Σ μας στα πλαίσια της ταχείας και βέβαια έγκυρης ενημέρωσης σας για τις εξελίξεις στον Περσικό, πλαισιώνει το πρόγραμμα του με συνεχή δελτία ειδήσεων και εκπομπές έκτακτης επικαιρότητας έχοντας τροφοδοτήσει ενημέρωσης το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων

Ξεχωρίζουν !!!

Στα σαγόνια του καρχαρία No 2

(Αντέννα, 22..20)

Τέσσερα χρόνια έχουν περάσει από τότε που ο τεράστιος λευκός καρχαρίας τρομοκράτησε το μικρό παραλιακό θέρετρο του Αμπί, σκορπώντας πανικό και το θάνατο στους λουόμενους.

Ο αρχηγός της αστυνομίας Μάρτιν Μπρόντι είναι ένας από τους ελάχιστους κατοίκους που εξακολουθούν να πιστεύουν ότι οι επιπτώσεις θα επιστρέψουν. Οι συνάδελφοι του θεωρούν αβάσιμους τους φόβους του, εκείνος, όμως δεν παύει ν' ανησυχεί. Μετά από ένα περιεργό ατύχημα σ' ένα πλοιάριο και την ανακάλυψη του κουφαριού μιας φάλαινας, η οποία, όπως αποδεικνύεται, είχε πέσει θύμη ενός γιγάντιου καρχαρία, ο Μπρόντι κινητοποιείται.

Στο μεταξύ, η θερινή σεζόν, έχει αρχίσει και πλήθος τουριστών, ιδιαίτερα νεαρών τινεϊτζερ, κατακλύζουν την περιοχή, ενώ ο θανάσιμος κίνδυνος ζυγώνει...

Το σασπένς και η θεαματική περιπέτεια που έκαναν "Τα σαγόνια του καρχαρία" ένα από τα πιο πετυχημένα φιλμ στην ιστορία που κινηματογράφου, δεν λείπουν από αυτή τη δεύτερη συνέχεια της ταινίας.

Ο γαλλικής καταγωγής σκηνοθέτης Ζαν Ο' Σβαρκ έχει πάρει εδώ τη σκυτάλη από τον Στίβεν Σπίλμπεργκ, ενώ οι τρεις βασικοί πρωταγωνιστές του πρώτου φιλμ κρατούν ξανά τους ίδιους ρόλους. Πρόκειται για το διάσημο ηθοποιό Ρόι Σάιντερ ("Η παράσταση αρχίζει", "2010", "Μισόμα"), που ενσαρκώνει τον επικεφαλής της αστυνομίας του Αμπί, τη Λορέι Γκάρι ("1941"), στο ρόλο της γυναίκας του, και τον Μάρσι Χάμιλτον ("Ο πρωτάρης", "Μπρουμπέικερ"), που υποδύεται τον απληστο δολοφόνο της πόλης.

Παίζουν Ρόι Σάιντερ, Λορέι Γκάρι, Μάρσι Χάμιλτον, Τζόζεφ Μάσκολο, Τζέφρι Κρεμερ.

Σας προτείνουμε

Ντέτεκτιβ "Τ"

(Αντέννα, 16.40) Ο δαιμόνιος ντέτεκτιβ Τέρνερ και η συνεταιρις του Αμάντα Τέιλερ, μια δυναμική δικηγόρος, αναλαμβάνουν μια υπόθεση μέσα από τον κόσμο της υψηλής ραπτικής. Συγκεκριμένα, ένας διάσημος σχεδιαστής μόδας λαμβάνει μια σχισμένη φωτογραφία του πανέμορφου μοντέλου του. Το γεγονός τον κάνει να ανησυχήσει πολύ και απευθύνεται στους Ταρνερ και Τέιλερ. Εκείνοι πράγματι αναλαμβάνουν την υπόθεση και ψάχνουν τον αποστολέα της φωτογραφίας....

Αλό - Αλό

(ET-1, 20.30) Με το 9ο επεισόδιο, συνεχίζεται η χιουμοριστική αγγλική σειρά, το σενάριο της οποίας έχουν γράψει ο Τζέρεμι Λόιντ και ο Ντειβιντ Κροφτ.

Σ' ένα μικρό καφέ, στην κατεχόμενη Γαλλία, ο ιδιοκτήτης του, ο Ρενέ, δίνει τη δική του μάχη. Προσπαθεί με κάθε τρόπο να έχει καλές σχέσεις με τους Γερμανούς κατακτητές, αλλά και με τους Αγγλούς συμμάχους. Το πραγματικό του πρόβλημα, όμως, είναι η γυναίκα του, η Εντιθ, και ο τρόπος με τον οποίο εκείνη πρόκειται να αντιδράσει, όταν μαθεί ότι ο άνδρας της "έχει σχέσεις" με τις δύο προκλητικές, γκαρσόνες του. Στους πρωταγωνιστικούς ρόλους εμφανίζονται οι ηθοποιοί: Γκόρντεν Κέι, Κάρμεν Σιλβέρα, Κένεθ Κόναρ, Ρίτσαρντ Μάρνερ, Ρίτσαρντ Τζίμπσον κ.α.

Ζαν ντ' Αρκ

(ET-2, 21.45) Και μόνο η ατμόσφαιρα του ονόματος της Ζαν ντ' Αρκ φέρνει στη μνήμη του απλού λαού, τα κατορθώματα αυτής της ηρωίδας από την Ορλεάνη. Εμφανίστηκε στο προσκήνιο την ώρα που ο βασιλιάς της Γαλλίας Κάρολος ο 7ος δεν βασιλεύει παρα στη μισή Γαλλία, μία και την υπόλοιπη την είχαν καταλάβει οι Αγγλοι, που διεκδικούσαν το θρόνο γι' αυτούς.

Η Ζαν ντ' Αρκ (1412-1431) είναι εθνική ηρωίδα της Γαλλίας και της καθολικής εκκλησίας και επωνομάζεται Αυρηλιανή παρθένη. Ισχυριζόταν ότι έβλεπε την Παναγία, η οποία την παρότρυνε να σώσει τη Γαλλία από τους Αγγλους. Επείσε, όμως, τελικά στα χέρια τους, καταδικάστηκε ως μάγισσα από το δικαστήριο της ιερής Εξέτασης και πέθανε πάνω στην πυρά.

Ο μαρτυρικός της θάνατος, όπως και η δίκη της, χρησιμοποιήσαν ως θέμα πολλών δραματικών έργων (Μπερνάρ Σο κ.α)

B I N T E O

Μια σκληρή λευκή εποχή

Η ταινία της Εζαν Παλσί έχει ως θέμα την πολιτική κατάσταση στην Νότια Αφρική. Μετά το "Κραυγή ελευθερίας" και το "Ενας κόσμος χωριστά", το "Μία σκληρή λευκή εποχή" καταγγέλει το ρατσιστικό καθεστώς του Κέιπ Τάουν. Εδώ ο δάσκαλος Μπεν θα συνειδητοποιήσει τη φρικτή πραγματικότητα των μαύρων παρακολουθώντας τη ζωή του μαύρου κηπουριού του. Η αργή αλλά σταθερή πορεία του προς τη συνειδητοποίηση τον φέρνει σε σύγκρουση με

φίλους και γνωστούς, με συγγενείς του (η γυναίκα του και η κόρη του υποστηρίζουν το καθεστώς). Πρόκειται για μια υπέροχη ταινία που εκτός από το καλά δομημένο σενάριο, διαθέτει και ένα επιτελείο καλών με εκπληκτικές ερμηνείες. Ο Μάρλον Μπράντο, σ' έναν μικρό, πλην όμως ουσιαστικό ρόλο επιστρέφει μετά από δεκάχρονη απουσία στα σκηνικά. Παίζουν Ντόναλντ Σαδερλαντ, Σούζαν Σαράντον, Μάρλον Μπράντο κ.α.

ANT-1

Δευτέρα 21 Ιανουαρίου

- 05.00 ANTENNA
- TELETEXT
- 08.00 Για μικρούς και μεγάλους
- 08.15 Ψαροκωστούλα, αγάπη μου (Ε)
- 08.30 Χειμώνας '91
- 09.00 Αναζητώντας το αύριο
- 09.30 Ακολουθώντας το φως
- 10.15 Ατίθασα νιάτα
- 11.00 Ρυθμοί και νότες
- 11.30 Ξένη ταινία "Απίθανη περιπέτεια"
- 12.30 Ξένη ταινία "Ο Ταρζάν και η πράσινη θέα"
- 13.35 Ερμα: Η βασίλισσα των Νοτίων θαλασσών
- 14.30 Οικογένεια (Ε)
- 15.30 Χειμώνας '91
- 15.58 ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΣΕ 1'
- 16.00 Δορυφόρος A-KID
- 16.02 Σιλβερχοκς
- 16.30 Δορυφόρος A-KID
- 16.40 Ντετέκτιβ "Τ"
- 17.08 Δορυφόρος A-KID
- 17.10 Ατίθασα νιάτα
- 17.58 ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΣΕ 1'
- 18.00 Το λυμά
- 19.00 Ο κασκάντερ
- 19.55 Ο τραχός της τύχης
- 20.30 TA NEA TOY ANTENNA
- 21.00 Ψαροκωστούλα, αγάπη μου
- 21.10 Κίτρινος φάκελος
- 22.20 Ξένη ταινία "Στα σαγόνια του καρχαρία"
- 00.10 ΝΥΧΤΕΡΙΝΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Η τάξη του '99

Εγχρωμη αμερικανική ταινία, 1990. Σκηνοθεσία Μάρκ Λέστερ. Παίζουν Μάλκομ Μακ Ντάουελ, Στέισι Κιτς, Μπράντλεϊ Γκρεγκ, Τζον Ράιαν, Τρεϊσι Λιντ : Προβολή (ΔΙΑΝΑ)

Μετά την "Τάξη του '84" του Μάρκ Λέστερ, έρχεται αυτή η καινούργια τάξη (σκηνοθετημένη και πάλι από τον Λέστερ) για να εκσυγχρονίσει το είδος, προσθέτοντας σ' αυτό μερικά από τα δοκιμασμένα στοιχεία των προσφάτων εμπορικών ταινιών, ιδιαίτερα εκείνων της επιστημονικής φαντασίας.

...και οικολογία

Με το ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟ
ΟΡΦΑΝΙΔΗ

Μ

ΕΤΑ από πολυμήνη κυοφορία των μέτρων για την καταπολέμηση του νέφους, προέβλεπε τελικά ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ στην ανακοίνωση προτάσεων, οι οποίες θα τεθούν καταρχάς στην κρίση των επιστημονικών και εμπορικών συλλόγων, ενώ οριστικές αποφάσεις θα ληφθούν στο υπουργικό συμβούλιο στις 5 Δεκεμβρίου.

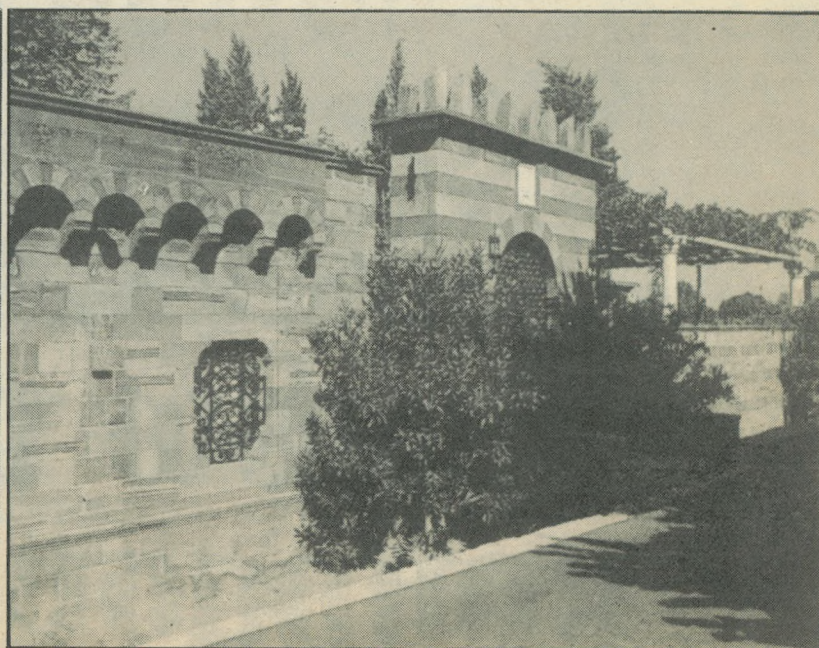
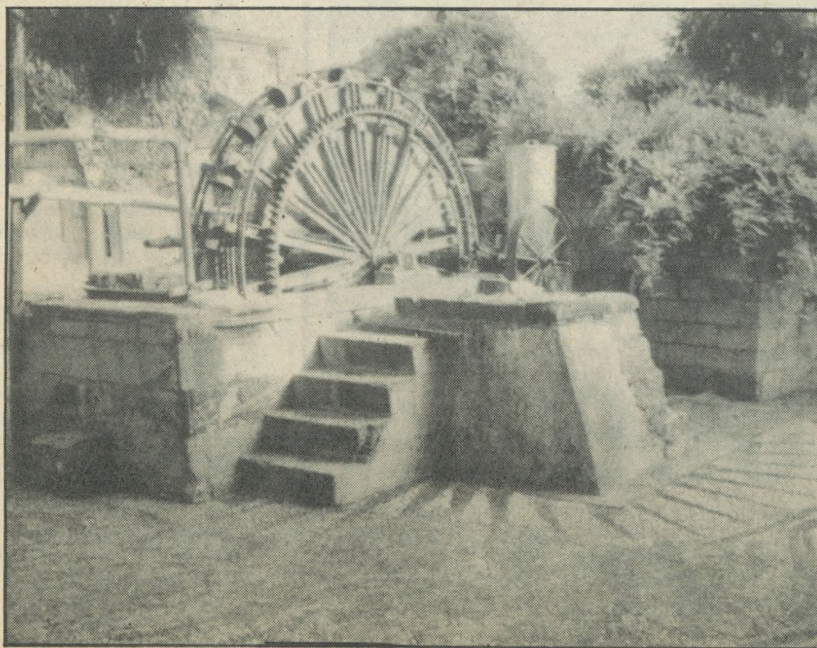
«Επί της διαδικασίας» να σημειώσουμε ότι η πρωτοβουλία κρίνεται θετική, αν και λέγεται ότι έγινε καθ' υπαγόρευση του πρωθυπουργού, για να υπάρξει ο αναγκαίος χρόνος ώστε να διευθετηθούν οι διαφωνίες που ενέσκησαν μεταξύ του κ. Μάνου και του κ. Τρίτη. Επί της ουσίας οι προτάσεις του υπουργού περιορίζονται αποκλειστικά σχεδόν σε παρεμβάσεις που αφορούν το αυτοκίνητο, μέσω της παροχής κινήτρων για αγορά «καθαρών» οχημάτων και τη μετατροπή των ήδη κυκλοφορούντων σε «καθαρά», αναγορεύοντας την καταλυτική τεχνολογία σε πανάκεια.

Ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός, αν και θεωρείται αναγκαίος, μια και ΕΟΚ υποχρεώνει από την ΥΠΟΚ λόγω των αυστηρών ορίων που έχει θεσμοθετήσει για τις εκπομπές καυσαερίων, και όχι από την πολιτική βούληση των πολιτικών μας για την παροχή «φτηνού» αυτοκινήτου στο λαό, εντούτοις δεν αρκεί από μόνος του για την καταπολέμηση του νέφους. Ο υπουργός δεν συνέδεσε τις προτάσεις κατά του νέφους με την αποσυμφόρηση της υδροκεφαλής πρωτεύουσας, θαρρείς και η συγκέντρωση πληθυσμού και δραστηριοτήτων δεν είναι οι αιτίες που δημιούργησαν το πρόβλημα. Η με τα μαζικά μέσα μετακίνησης, η κακή κατάσταση των οποίων καθιστά αναγκαία τη χρήση του ΙΧ. Δικαιολογημένα συνεπώς χαρακτηρίστηκαν αποσπασματικές, διότι δεν καλύπτουν το σύνολο των παραμέτρων που συνθέτουν το πρόβλημα.

Οι προτάσεις όμως παρουσιάζουν κι άλλες αδυναμίες που τις καθιστούν αφερέγγυες. Απουσιάζει η ποσοτικοποίηση των στόχων. Μ' άλλα λόγια δεν έχει υπολογιστεί ποια ακριβώς βελτίωση θα πετύχουν σ' ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα εφαρμογής τους. Ο ισχυρισμός του κ. Μάνου ότι σε 6-7 χρόνια θα εξαλειφθεί το νέφος, κρίνεται αφελής. Πρέπει επιτέλους να το πάρουμε απόφαση ότι το «νέφος» δεν αντιμετωπίζεται μονοδιάστατα, μέσω κάποιων νέων «θαυματοργών» μέτρων, που λαμβάνονται αποσπασματικά και δεν στηρίζονται σε χωροταξικές, πολεοδομικές και συγκοινωνιακές μελέτες. Απαιτείται ένα πρόγραμμα αντιρρύπανσης, το οποίο εκτός από τις άμεσες νομοθετικές ρυθμίσεις των πηγών ρύπανσης, θα καθορίζει στόχους και προτεραιότητες, με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα για την επίτευξη τους, μέτρα ενημέρωσης του πληθυσμού και τέλος διάθεση οικονομικών πόρων.

Χίος: Ο Κάμπος αναπνέει

Κάμπος Χίου: Αριστερά, μαγγανοπήγαδο στην αυλή και δεξιά το αρχοντικό Αργέντη.

«ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ τόπος» χαρακτηρίστηκε η περιοχή του Κάμπου Χίου, με απόφαση της υπουργού αναπληρωτού Πολιτισμού Αννας Ψαρούδα-Μπενάκη, ύστερα από ομόφωνη απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεότερων Μνημείων. Το πρώτο, λοιπόν, ουσιαστικό βήμα για τη διάσωση του Κάμπου έγινε. Απομένει πλέον να θεσμοθετηθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ η επιβολή ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης.

Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες στο πλαίσιο προστασίας και ανάδειξης του παραδοσιακού αρχιτεκτονικού και πολεοδομικού περιβάλλοντος του οικισμού και της τόνωσης της οικονομικής λειτουργίας του, προβλέπεται ότι οι όροι δόμησης θα είναι πολύ αυστηροί και οι χρήσεις ελεγχόμενες. Η αρτιότητα των οικοπέδων θα οριστεί στα 6 στρέμματα, αντί των 2 που είναι σήμερα, για να αποφευχθεί η μεγάλη κατάτμηση των οικοπέδων και τα παλαιά κτίρια τα οποία θα επιδιωχθεί να ενταχθούν σε κοινοτικά πρόγρμματα, για να γίνει δυνατή η αναπαλαιώσή τους θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ξενοώνες, αλλά δεν θα επιτραπεί η κατασκευή ξενοδοχείων, για τα οποία τελευταία εκδηλώθηκαν πολλές πιέσεις, ούτε η εγκατάσταση μεταποιητικών μονάδων μέσα στον Κάμπο. Επίσης, τα νέα κτίρια που πρόκειται να κατασκευαστούν θα προσομοιάζουν με τα ήδη υπάρχοντα, ώστε να μην αλλοιωθεί η φυσιογνωμία του Κάμπου. Και τέλος, δεν θα επιτραπεί η αναδιάρθρωση των καλλιερειών, αλλά θα ενισχυθεί το αίτημα για επιδότηση των παραγωγών, ώστε να μην αναγκάζονται να πουλούν τη γη τους. Ετσι, η αναβίωση του Κάμπου θα αποτελέσει πηγή έλξης τουριστών και πηγή βιοπορισμού για τους ντόπιους, στο πλαίσιο

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΗΚΕ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΤΟΠΟΣ. ΑΠΟΜΕΝΕΙ ΠΙΑ ΝΑ ΡΥΘΜΙΣΤΟΥΝ ΟΙ ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ

μιας άριστης ισορροπίας πρωτογενούς τομέα και τουριστικής ανάπτυξης. Το στόχο αυτό προωθούσαν ένθερμα μέχρι σήμερα ο Σύλλογος Περιβάλλοντος Οικολογίας Χίου και ο Σύλλογος Προστασίας Κάμπου.

Η «χαρά της ανακάλυψης»

Οποιος έτυχε να επισκεφθεί τον Κάμπο, θα είχε την ευκαιρία να «νιώσει τη χαρά της ανακάλυψης», σημειώνει σ' ένα κείμενό του ο Χιώτης σκηνοθέτης Λάμπρος Παπαδημητράκης. Θα του ανοίχτηκαν δρόμοι στην κατανόηση της ιστορίας και των ανθρώπων του νησιού. Ο Κάμπος της Χίου είναι μια μεγάλη πεδινή έκταση στα νότια και σε συνέχεια με την πόλη της Χίου. Έχει μήκος 6 περίπου χιλιομέτρων και πλάτος 2 1/2. Η ανατολική του πλευρά βρέχεται από τη θάλασσα, ενώ δυτικά ορίζεται από τη λοφοσειρά του Κορακάρη. Η περιοχή ξεχωρίζει για το εύφορο πεδινό της έδαφος και το πλούσιο υδροφόρο στρώμα, τα οποία συνδυασμένα με το μικροκλίμα της βοήθησαν να αναπτυχθούν καλλιέργειες εσπεριδοειδών, που είναι μοναδικές, όπως το χιώτικο πορτοκάλι και μανταρίνι. Η έκταση αυτή αποτελείται από κήπους και περιβόλια που περικλείονται από ψηλούς μανδρότοιχους. Σ' αυτό το ιδιότυπο περιβάλλον μια από τις πιο παράξενες και διαλεκτές γωνιές της ελληνικής γης είναι χτισμένα από αιώνες τα επιβλητικά

σπίτια και αρχοντικά του Κάμπου, που μαζί με τα μάγγανα και τα λιλαδωτά και τις ξώπορτες, δίνουν τον ιδιαίτερο εκείνο τόνο στο «καμπούσικο» περιβάλλον. Πολλά από τα παλιά αρχοντικά χρονολογούνται από το 15ο αιώνα, εποχή της κυριαρχίας του νησιού από τους Γενουάτες, αλλά τα περισσότερα κατασκευάστηκαν το 18ο αιώνα, που είναι η περίοδος της μεταλύτερης ακμής του Κάμπου και του νησιού γενικότερα.

Η αρχιτεκτονική των σπιτιών της περιοχής, όπως γράφει ο καθηγητής Χαρ. Μπούρας στο βιβλίο του «Αρχιτεκτονική της Χίου», δεν επηρεάστηκε μόνο από την αντίστοιχη της Γένουας, στην πραγματικότητα δημιούργησε ένα τοπικό ύφος, που προέκυψε από ειδικές συνθήκες. Ο έγχρωμος λαξευτός πωρόλιθος (λατομευόταν στο γειτονικό χωριό Θυμιάνα) έγινε η βάση μιας μορφολογίας που ήταν πλησιέστερα σε μια αόριστα κλασική αντίληψη δομής, παρά σε συγκεκριμένα ιταλικά πρότυπα. Τα σπίτια γίνονταν διώροφα ή τριώροφα - για να έχουν οι κύριοι χώροι τους άνετη θέα πάνω από τα δένδρα, με μεγάλα κλιμακοστάσια και άνετους χώρους για κάθε χρήση. Τα πλήρη τόξα στα ανοίγματα, οι στοές με μαρμάρινους κιόνες, οι πελώριες αυλόθυρες και οι εξώστες πάνω σε τοξύλλια, στραμμένοι προς τη θέα, ήταν συνήθη στοιχεία, ενώ ανάγλυφα σε μάρμαρο διακοσμούσαν τις κρήνες, τις στέρνες ή τα θυρώματα.

Αρχοντικά και νεοκλασικά

Αν και η περίοδος ακμής του Κάμπου απέχει μόνο λίγους αιώνες, απ' όλη την πλούσια κληρονομιά σώζονται ελάχιστα μόνο δείγματα που μας δίνουν την εικόνα του. Αιτίες οι καταστροφές από τη σφαγή της Χίου από τους Τούρκους το 1822, οι καταστροφές από το σεισμό του 1881, οι ληστρικές ενέργειες ξένων,

οι επεμβάσεις και αλλοιώσεις που γίνονται ακόμα και τώρα.

Σήμερα σώζονται τα ισόγεια μερικών ερειπωμένων αρχοντικών και άφθονα διάσπαρτα μέλη. Σώζονται επίσης μερικά νεοκλασικού τύπου σπίτια, χτισμένα μετά το σεισμό του 1881 και μερικά κάπως καλύτερα διατηρημένα αρχοντικά όπως του Καζανόβα, του Μαυροκορδάτου Λακανά, του Ζυγομαλά και του Καλούτα. Το αρχοντικό του Φ. Αργέντη, που ανασηλώθηκε το 1937-39 από τον Α. Σμιθ, μπορεί να δώσει στο διπασμένο μάτι του επισκέπτη μια γεύση από τη μοναδικότητα, την ομορφιά και την αρμονία κτίσματος-φύσης που χαρακτηρίζει τα παλιά αρχοντικά του Κάμπου της Χίου.

Από τα αρχοντικά που σώζονται τα περισσότερα από αυτά έχουν εμφανή σημάδια της φθοράς από το χρόνο. Πανέμορφα κτίρια καταρρέουν στο πέρας του χρόνου ή καταδαφίζονται για να αντικατασταθούν από σύγχρονα εκτροματικά κατασκευάσματα. Μαντρότοιχοι, ένα από τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της περιοχής, γκρεμίζονται και τη θέση τους παίρνουν καγκελωτές περιφράξεις και πίσω από αυτές ξεφυτρώνουν όγκοι από τσιμεντόλιθους και αλουμινοκατασκευές, ξένοι προς κάθε έννοια αισθητικής, ενώ ο Κάμπος οικοδομείται και συνεχώς νέες κατοικίες κακογούστες και ξένες προς τον τοπικό χαρακτήρα κτίσονται στη θέση των παλιών ή σε νέες θέσεις. Τμήματα του Κάμπου κοντά στην πόλη της Χίου οικοδομοποιήθηκαν και καταστράφηκαν εντελώς, σε κάποιο σημείο μάλιστα κατασκευάστηκε συγκρότητα εργατικών πολυκατοικιών. Στα παραπάνω προστέθηκε ένα ακόμα κύτπημα για το χαρακτήρα του Κάμπου, και αυτό ήταν η δημιουργία του αεροδρομίου στη ΒΑ περιοχή του, ενώ τώρα προγραμματίζεται η επέκτασή του προς τον χειμαρρό Παρθένη.

Οι παίκτες ηρεμούν, το περιβάλλον αναστατώνεται

ΟΙ ΠΛΕΟΝ κερδοφόρες επιχειρήσεις σήμερα στην Απω Ανατολή είναι οι εταιρείες οι οποίες κατασκευάζουν γήπεδα γκολφ και τα διάφορα «κλαμπ» που τα εκμεταλλεύονται, ύστερα από τη μόδα που έχει κυριεύσει τους πολίτες των χωρών αυτών για το ευγενές άθλημα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο πρωθυπουργός της Ταϊλάνδης συζητά με τους ξένους ομολόγους του όταν τον επισκέπτονται, σε γήπεδο του γκολφ. Το ίδιο ισχύει και με τις συσκέψεις των υπουργικών συμβουλίων...

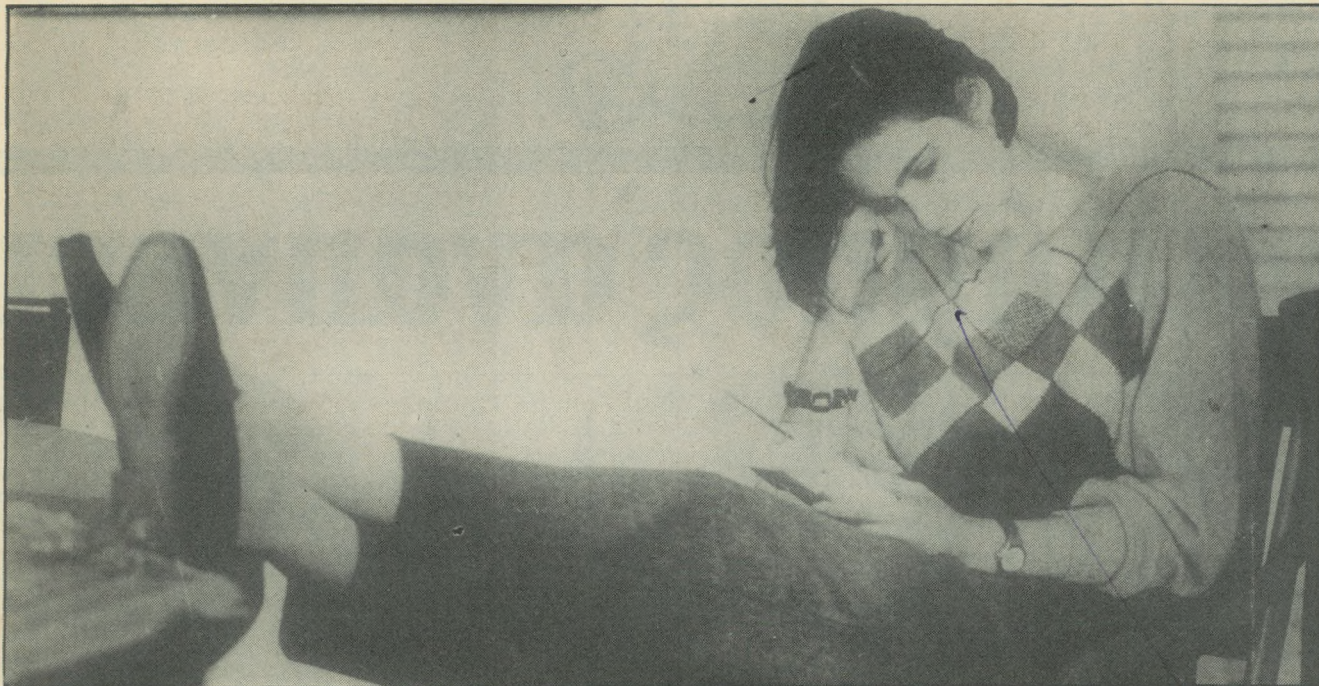
Η πρωτοφανής ωστόσο ζήτηση, που είχε αποτέλε-

σμα την κατασκευή εκατοντάδων γηπέδων γκολφ, δημιούργησε μια σειρά προβλημάτων. Συγκεκριμένα, στην Ταϊλάνδη η Κεντρική Τράπεζα ανακοίνωσε ότι όχι μόνο διατηρεί έντονες επιφυλάξεις για το αν τα γήπεδα του γκολφ είναι η καλύτερη χρήση για τους περιορισμένους φυσικούς πόρους της χώρας, αλλά έφτασε στο σημείο να απαγορεύσει στις εμπορικές τράπεζες να χορηγούν δάνεια για την κατασκευή γηπέδων. Κυβερνητικοί αξιωματούχοι εξέφρασαν επίσης τις ανησυχίες τους για τη μετατροπή μεγάλων αγροτικών εκτάσεων σε έρημη γη. Η δημιουργία γηπέδων γκολφ, επισημαίνουν, οδηγεί πολλούς μικρούς αγρότες σε πτώχευση, ενώ υποβαθμίζει οικολογικά τερά-

στιες εκτάσεις σε βουνά και παραθαλάσσιες περιοχές.

Μια παρτίδα γκολφ, ύστερα από μια εβδομάδα γραφείου, αποτελεί «φάρμακο» και για πολλούς Ιάπωνες.

Ηδη ένας στους τρεις ενήλικες παίζει γκολφ και οι συνδρομές στα καλά «κλαμπ» φτάνουν τις 30 χιλ. δολ. ετησίως. Σήμερα ο αριθμός των γηπέδων γκολφ ανέρχεται στα 1.640, ενώ αναγγέλλεται η κατασκευή και νέων. Οι οικολόγοι στη χώρα τον ανατέλλοντος ηλίου κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου. Αναφέρουν ότι μόνο πρόσφατα καταστράφηκαν είκοσι δασικές περιοχές για τη δημιουργία τερν γκολφ και επισήμως μιλούν τον κίνδυνο πλημμυρών και κατολισθήσεων.

Νιώθω τόσο κουρασμένη!

ΑΤΛΑΝΤΑ, Νοέμβριος (NEWSWEEK)

ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ασθένεια μυστήριο, που χαρακτηρίστηκε και ασθένεια της δεκαετίας, προβληματίζει σε μεγάλη κλίμακα «σύνδρομο αργών φυσικών φονικών κυττάρων» και οι ομάδες ασθενών στις ΗΠΑ την αποκαλούν «σύνδρομο χρόνιας κόπωσης από δυσλειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος». Πλατύτερα είναι γνωστή ως «σύνδρομο χρόνιας κόπωσης» (CFS από τα αγγλικά αρχικά) και σύμφωνα με τους επιδημιολόγους 2 με 5 εκατομμύρια Αμερικανοί έχουν προσβληθεί απ' αυτήν. Τα θύματά της γνώρισαν πολλές φορές την απόγνωση, καθώς κανείς γιατρός δεν μπορούσε να παραδεχτεί την ύπαρξή της.

AIDS και CFS

Μερικά από τα πιο κοινά συμπτώματα του συνδρόμου χρόνιας κόπωσης είναι ο πυρετός, η διόγκωση των λεμφαδένων, η εφίδρωση κατά τη διάρκεια της νύχτας, η επίμονη διάρροια, οι αρθραλγίες και οι μυαλγίες. Ακόμη, η μεγάλη αδυναμία, η κακή ψυχική διάθεση, η έντονη κόπωση, τα συμπτώματα γρίπης, καθώς και νευρολογικά προβλήματα, όπως απώλεια μνήμης, αργή άνοια, οπτικές διαταραχές και σύγχυση (βλ. πίνακα). Πολλά απ' αυτά τα συμπτώματα μοιάζουν και συγγενεύουν με αυτά του AIDS, με τη διαφορά ότι στην περίπτωση του συνδρόμου χρόνιας κόπωσης δεν οδηγούν στο θάνατο. Μετατρέπουν τους πάσχοντες σε ανάπηρα άχρηστα άτομα. Αρκετοί απ' αυτούς φτάνουν στο στάδιο της κρίσης, ενώ άλλοι παύουν να λειτουργούν και αλλοιώνουν τον χαρακτήρα τους αποτυπώνοντας ή παρουσιάζοντας ακμή για πρώτη φορά στη ζωή τους.

Η διάρκεια της ασθένειας είναι απροσδιόριστη. Πιθανόν τα συμπτώματα να εμφανιστούν βασανιστικά για μερικούς μήνες και μετά να εξαφανιστούν, χωρίς όμως να εξαφανιστεί και η ίδια η ασθένεια, που μπορεί να κυκλοφορεί στον οργανισμό για χρόνια. Οπως επίσης μπορεί να υποχωρήσει για να επανέλθει. Θεραπεία εφαρμόζεται σε τελειώς πειραματικό στάδιο και υπάρχει περίπτωση πάσχοντες που αισθάνθηκαν καλύτερα χρησιμοποιώντας το φάρμακο AMPLIGEN για το AIDS.

Το CFS πιθανότατα δεν είναι καινούρια ασθένεια. Τα ίδια συμπτώματα είχαν εντο-

πιστεί και πριν από ένα τουλάχιστον αιώνα sporadικά, σε μεμονωμένες περιπτώσεις ή ομάδες ατόμων. Ανάμεσα στα θύματά του CFS πιθανολογείται ότι συγκαταλέγονται και οι Φλόρενς Νάιτιντζελ και Κάρολος Δαρβίνος. Ωστόσο δεν ήταν δεδομένη ασθένεια. Η εξάπλωσή της αποτελεί σύγχρονο φαινόμενο.

Τα πρώτα κρούσματα

Τα πρώτα κρούσματα εντοπίστηκαν στις ΗΠΑ το φθινόπωρο του 1984 και σύντομα εξαπλώθηκαν και αλλού. Οι πρώτες

ΤΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΤΟΥ CFS

Για να χαρακτηριστεί ένα άτομο ότι πάσχει από CFS πρέπει να εκδηλώσει για 6 μήνες τα εξής συμπτώματα:

- Κρυάδες ή χαμηλός πυρετός
- Πονόλαιμος
- Ευαισθησία στους λεμφαδένες
- Μυαλγίες
- Μυϊκή αδυναμία
- Υπερβλική κόπωση
- Πονοκέφαλος
- Αρθραλγίες (χωρίς οίδημα)
- Νευρολογικά προβλήματα (σύγχυση, απώλεια μνήμης, οπτικές διαταραχές)
- Διαταραχές ύπνου
- Αιρινδία εισβολή των συμπτωμάτων

ΟΙ ΚΑΤΑΘΛΙΨΕΙΣ ΤΟΥ CFS

- Τόσο καταθλιπτικά όσο και υγιή άτομα μπορούν να βελτιώσουν την απόδοσή τους στα τεστ μνήμης με τη μέθοδο της υπόμνησης. Αυτό δεν ισχύει για τους πάσχοντες από CFS.
- Τα καταθλιπτικά άτομα μπορούν να ξεπεράσουν μικρές διαλείψεις μνήμης, ενώ οι ασθενείς του CFS υποφέρουν από αυτές 6 φορές περισσότερο.
- Τα καταθλιπτικά άτομα τείνουν να υποτιμούν τις ικανότητές τους στο θέμα της απόδοσής τους στα τεστ γνώσεων, ενώ οι ασθενείς του CFS να τις υπερεκτιμούν.

εξετάσεις έδειξαν ότι τον ανθρώπινο οργανισμό πρόσβαλλαν διάφοροι ιοί, πιθανώς διαφορετικοί σε κάθε ανθρώπινη ομάδα, που εκδήλωναν τα συμπτώματα των ασθενειών τους, χωρίς όμως να αποτελούν οι ίδιοι την αιτία όλης αυτής της οργανικής αναστάτωσης ή να τη φωτίζουν.

Ο πρώτος ιός που εντοπίστηκε στο αίμα των πασχόντων ήταν ο ιός του έρπητος Ε-πστάιν Μπαρ, που προκαλεί λοιμώδη νοσηρότητα, γι' αυτό και η αρχική ονομα-

σία της ασθένειας ήταν «χρόνιο σύνδρομο Επστάιν Μπαρ». Στη συνέχεια προστέθηκαν ο απλός ιός έρπητος και ο κυτταρομεγαλοϊός, ενώ σε διάσκεψη Αμερικανών επιστημόνων στο Ορεγκον το 1987 υπογραμμίστηκε και η συμβολή στη νόσο του ιού του έρπητος HHV-6, που ανακαλύφθηκε πρόσφατα και των εντεροϊών ECHO, COXSACKIE και POLIO που εξετάστηκαν κυρίως στη Μ. Βρετανία και τον Καναδά.

Επίσης επιστήμονες διαπίστωσαν ότι μια ομάδα Αμερικανών ασθενών ανέπτυξε καρκίνο με ρυθμό 18 φορές γρηγορότερο από τον κανονικό και μια άλλη είχε κοινό παρονομαστή μια προϊστορία σε αλλεργίες, ένα θύμα της νόσου μέσα στην οικογένεια ή το γεγονός ότι έπιναν το ίδιο μη παστεριωμένο γάλα.

«Η χρόνια κόπωση»

Το 1988, το Αμερικανικό Κέντρο Ελέγχου Ασθενειών πρότεινε τη μετατροπή του ονόματος της νόσου σε «σύνδρομο χρόνιας κόπωσης». Το συμπέρασμα που διαφαίνονταν από το σύνολο των ερευνών ήταν ότι το CFS αποτελούσε διαταραχή του ανοσοποιητικού συστήματος του οργανισμού και ο ορισμός που το Κέντρο Ελέγχου Ασθενειών απέδωσε στην ασθένεια ήταν «χαρακτηριστική παράθεση ανεξήγητων συμπτωμάτων που προκαλούν μείωση της ανθρώπινης δραστηριότητας κατά 50% για τουλάχιστον έξι μήνες».

Ιδιαίτερα σημαντική θεωρήθηκε επίσης η ανακάλυψη ότι το CFS προκαλεί κακή αιμάτωση του εγκεφάλου, που συνεπάγεται εγκεφαλικές βλάβες και νευρολογικά προβλήματα. Αυτά ωστόσο διαφέρουν από τα προβλήματα της κατάθλιψης (βλ. πίνακα). Η πιο πρόσφατη και σημαντική έρευνα διεξήχθη τα δύο τελευταία χρόνια από τους δόκτορες Τσέινι και Μπελ και την ιολόγο Ελάνι ντε Φρέντας και τα αποτελέσματά της παρουσιάστηκαν τον περασμένο Σεπτέμβριο σε επιστημονικό συνέδριο στο Κιότο της Ιαπωνίας.

Σύμφωνα με αυτά, σε δείγματα αίματος ασθενών ανακαλύφθηκε γενετικό υλικό του ιού HTLV-2 του AIDS και συγκεκριμένα ένα από τα 4 γονίδια του. Η έλλειψη όμως των υπόλοιπων 3 γονιδίων του HTLV-2, καθώς και η άγνοια προέλευσης άλλων γονιδίων στο αίμα των πασχόντων οδήγησε στο συμπέρασμα ότι:

- α) Ο ιός που προκαλεί το G4cfs δεν είναι ο HTLV
 - β) Η ασθένεια έχει κάτι κοινό με το AIDS και,
 - γ) Δεν μεταδίδεται όπως το AIDS.
- Τότε όμως ποιος είναι ο ιός που την προκαλεί και πώς μεταδίδεται; Όλοι συμφωνούν ότι υπάρχουν ακόμη δεκάδες απάντητα ερωτήματα και ότι οι προσπάθειες για την απομόνωση του ιού μπορεί να διαρκέσουν χρόνια.

Του Ι. ΣΟΥΡΕΤΗ*

ΙΑΤΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τα αίτια της τοξικομανίας

ΑΠΟ πολύ νωρίς ο άνθρωπος μ' έναν απόλυτα ενστικτώδη τρόπο γνώρισε τις θεραπευτικές ιδιότητες ορισμένων φυτών, όπως της ινδικής καννάβης, της παπαρούνας, της κιχλόνης κ.λπ., που τα θεώρησε ιερά. Και τα θεώρησε ιερά επειδή τότε όλες οι νόσοι αποδίδονταν στους θεούς, και μάλιστα στην εκδικητική διάθεσή τους. Τα παραπάνω φυτά χρησιμοποιούνταν μόνο σε συνδυασμό με θρησκευτική τελετή, πράγμα που εξυπηρετούσε - επιπλέον - και δύο ουσιώδεις σκοπούς:

1. Την κάλυψη ορισμένων αναγκών των πιστών στον τομέα της πείνας, της σεξουαλικότητας και του άλγους.
2. Τη δημιουργία του αισθήματος της θείας παρουσίας.

Τα άτομα που καταφεύγουν στις τοξικές ουσίες παρουσιάζουν ψυχανώμαλη ή νευρωτική προσωπικότητα, σπάνια δε υπάρχει ψυχαστικό υπόστρωμα. Επίσης άτομα με ελαττωμένη ψυχική αντίσταση, που δεν μπορούν να ξεπεράσουν εύκολα ένα ψυχοτραυματικό γεγονός, αναγκάζονται να καταφύγουν στην τοξική ουσία για να απαλύνουν τη δυσάρεστη κατάσταση που διέρχονται. Σε μια τέτοια προσωπικότητα αναπτύσσεται γρήγορα η εξάρτηση από την τοξική ουσία.

Είναι γνωστό σε όλους μας ότι η σύγχρονη εξέλιξη και η τεχνολογική πρόοδος δημιουργούν στον άνθρωπο ψυχικό κενό, άγχος, πλήξη. Ετσι αναγκάζεται να αναζητήσει την απελευθέρωση από την πραγματικότητα, που τον κάνει να αισθάνεται. Αυτή τη φυγή του την προσφέρει ο ψεύτικος κόσμος που δημιουργείται από τα ναρκωτικά. Αλίμονο όμως! Για να ζήσει λίγες στιγμές ευφορίας και να ξεφύγει προς στιγμή από τη σκληρή πραγματικότητα γίνεται «σκλάβος» των ναρκωτικών και οδηγείται σταθερά στον ηθικό ξεπεσμό και στον αργό θάνατο.

Είναι αξιοπρόσεκτο το γεγονός ότι στους δέκα τοξικομανείς οι οκτώ προέρχονται από δυσαρμονικό περιβάλλον. Οι συγκρούσεις στην οικογένεια, η έλλειψη στοργής, αλλά και η αναμνηστικότητα των ιδίων των νέων τους οδηγούν στην αναζήτηση «τεχνητών παραδεισών». Ο κόσμος των ναρκωτικών αντικαθιστά την οικογενειακή ευτυχία που δεν γνώρισαν ποτέ.

Εστίες αναπαύσεως τοξικομανών και μάλιστα «σκληρών» αποτελούν επίσης οι φυλακές, τα σωφρονιστικά καταστήματα, ακόμα και τα ψυχιατρεία. Στους χώρους αυτούς δίνεται η ευκαιρία σ' ορισμένους τύπους του υποκόσμου να μεταδώσουν το «μικρόβιο» της τοξικομανίας και σε άτομα που δεν είχαν αυτή τη συνήθεια. Αλλά και το τουριστικό ρεύμα, που συνεχώς αυξάνεται, εκτός από τις ωφέλιμες έχει και τις δυσάρεστες συνέπειες για τη χώρα μας. Είναι υπεύθυνο για την εισαγωγή των τοξικών ουσιών. Εχει διαπιστωθεί ότι η διακίνηση των ναρκωτικών στην Ελλάδα καλύπτεται σε μεγάλο ποσοστό από τους αλλοδαπούς. Εκμεταλλεύονται τον ελαστικό έλεγχο, που παρατηρείται πολλές φορές, λόγω φόρτου εργασίας, στις πύλες της χώρας και μεταφέρουν σχεδόν ανενόχλητα τα «σκοινάκια του θανάτου».

Τέλος σαν αιτία διαδόσεως των ναρκωτικών μπορεί να θεωρηθεί η περιέργεια και ο μνηστισμός, που είναι χαρακτηριστικά γνωρίσματα της νεαρής ηλικίας. Ο μόντεντος νέος επηρεασμένος από τον κινηματογράφο, την τηλεόραση και τα διάφορα έντυπα, μιμείται τους διάφορους «ήρωες». Στην προσπάθειά του να δείξει τον ανδρισμό του δεν υποχωρεί σε κανένα κίνδυνο και αρχίζει να χρησιμοποιεί τα ναρκωτικά. Το ίδιο συμβαίνει και με τις νέες, που θέλουν να αποδείξουν ότι «τα ξεπέρασαν όλα» και είναι «χειραφετημένες».

Είναι τραγικό το γεγονός ότι η χρήση ναρκωτικών δεν περιορίζεται μόνο σε άτομα κατώτερης κοινωνικής τάξης, αλλά κατακτάει έδαφος και ανάμεσα σε άτομα που προέρχονται από πλούσιες οικογένειες. Στατιστικές αναφέρουν ότι το 40% των μαθητών ηλικίας 15-18 ετών είναι καπνιστές. Είναι ανησυχητικό αυτό το γεγονός, γιατί το τσιγάρο αποτελεί, συχνά, για ανώριμα άτομα τον προθάλαμο που οδηγεί στον απατηλό χώρο των τοξικών ουσιών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι πολλοί οδηγούνται στην τοξικομανία από τα υπνωτικά χάπια και κυρίως από τα βαρβιτουρικά. Με την πάροδο του χρόνου ο οργανισμός συνηθίζει στη μικρή δόση, δεν αντιδρά και δημιουργείται πλέον η ανάγκη να αυξηθεί για να επιφέρει το ποθούμενο αποτέλεσμα. Και οι μεγαλύτερες όμως δόσεις αργότερα δεν επιδρούν και τότε αναγκάζεται να προχωρήσει στις τοξικές ουσίες. Περιστασιακή χρήση ορισμένων τοξικών ουσιών, όπως π.χ. της αμφεταμίνης, γίνεται από άτομα που επιζητούν να αυξήσουν την απόδοσή τους (φοιτητές σε περιόδους εξετάσεων, ηθοποιοί, αθλητές κ.ά.).

* Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΟΥΡΕΤΗΣ είναι νευρολόγος - ψυχίατρος, επ. καθηγητής Πανεπιστημίου, τ. Δ/ντής Ψυχιατρικής Κλινικής 401 Γ.Σ.Ν.Α., α-νωτ. γεν. αρχίατρος ε.α.

Η περιοχή του Κάμπου η οποία εκτείνεται νότια της πόλης, είναι μία περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, που ξεχωρίζει για το εύφορο πεδινό της έδαφος και το πλούσιο υδροφόρο στρώμα, τα οποία συνδυασμένα με το μικροκλίμα της περιοχής βοήθησαν στο ν' αναπτυχθούν καλλιέργειες εσπεριδοειδών τέτοιες που να είναι μοναδικές, όπως το χιώτικο πορτοκάλι και μανταρίνι. Η οικονομική ζωή της περιοχής γνώρισε μεγάλη άνθιση στα χρόνια που πέρασαν βασισμένη κυρίως στην καλλιέργεια των εσπεριδοειδών. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την εμπορία του προϊόντος, (εξαγωγές - ναυτιλία) είχε σαν αποτέλεσμα το να ακμάσει η περιοχή οικονομικά και πολιτιστικά επί αιώνες (Γενουατοκρατία - Τουρκοκρατία), δείγματα δε αυτού του πολιτισμού αποτελούν τ' αρχοντικά δημιουργήματα του Κάμπου (μαντρότοιχοι, βρύσες, εκκλησίες, καμπαναριά, σπίτια, αυλές, στέρνες, πέργκολες).

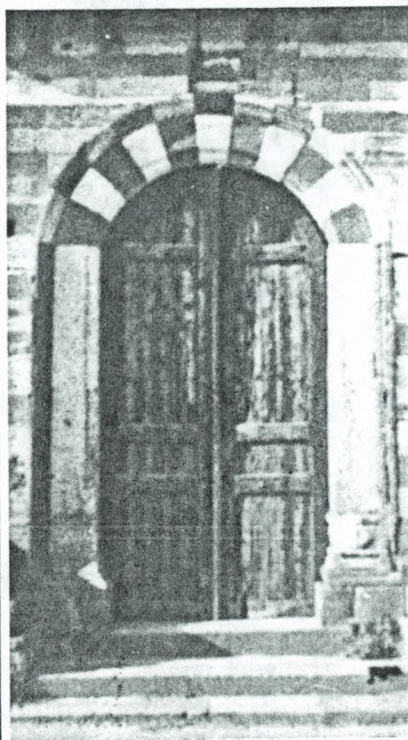
Όλα αυτά αποτελούν ιδιαίτερη αρχιτεκτονική σχολή η οποία συνδύασε σε μία ενότητα στοιχεία της. Βυζαντινής, Γενοβέζικης και Αραβικής αρχιτεκτονικής καθώς και της νεοκλασσικής αρχιτεκτονικής του περασμένου αιώνα, και τα ανέδειξε κύρια με το ντόπιο δομικό υλικό της περιοχής, την Θυμιανούσκη πέτρα.

Στο σημείο αυτό να τονίσουμε ότι η άνθιση (οικονομική, πολιτιστική) της περιοχής, οφειλόταν στον αρμονικό συνδυασμό πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα της οικονομίας, που όμως στηριζόταν κύρια στην υψηλή απόδοση και ανταγωνιστικότητα των αγροτικών προϊόντων της περιοχής.

Στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια παρατηρείται μία σταδιακή εγκατάλειψη της καλλιέργειας των εσπεριδοειδών, κασι παράλληλα μιά συρρίκνωση της καλλιεργούμενης γης η οποία οικοπεδοποιείται. (Καμμένος Πύργος, Φάρκαινα κλπ.) Οι σημαντικές αυτές αλλαγές που οφείλονται στο

Σύλλογος Περιβάλλοντος & Οικολογίας Χίου

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥ

ρεύμα της αστυφιλίας και της διόγκωσης του τριτογενή τομέα (ναυτιλία κύρια και εμπόριο) σε βάρος του πρωτογενή, είχαν σαν αποτέλεσμα τη μετατόπιση του εργατικού δυναμικού σε μη παραγωγικές

απασχολήσεις. Η κρίση της ναυτιλίας στη συνέχεια, με τα προβλήματα που δημιούργησε, αντί ν' ανακαλύψει την ουσία του προβλήματος των εξαρτημένων οικονομιών, οδήγησε με την παρότρυνση και της πολιτείας, ειδικά τα 4-5 τελευταία χρόνια, στην επιλογή της τουριστικής ανάπτυξης σαν μονόδρομου στην οικονομική δραστηριότητα του νησιού και του Κάμπου ειδικότερα.

Μιά τέτοια επιλογή είναι υπαγορευμένη από συμφέροντα ξένα μ' αυτά της περιοχής, ενώ συνάμα κρύβει κάθε άλλη εναλλακτική λύση που θα βοηθούσε την περιοχή να ζήσει, αξιοποιώντας τις δικές της πλουτοπαραγωγικές πηγές. Μιά τέτοια αντιπαραγωγική εξέλιξη θα σήμαινε την καταστροφή της περιοχής και την πλήρη αλλαγή της ιδιαιτερότητας της όπως θα εξηγήσουμε παρακάτω.

Οι ντόπιες ποικιλίες πορτοκαλιού και κύρια μανταρινιού ενώ θεωρούνται από τις καλύτερες όσον αφορά τη γεύση, το άρωμα και την εμφάνιση, παραμελούνται στην αγορά και ωθούνται στις χωματερές, την ίδια στιγμή που το κράτος πραγματοποιεί αθρόες εισαγωγές εσπεριδοειδών από το εξωτερικό, με αποκορύφωμα την εισαγωγή χυμού (Βραζιλίας) για εμπλουτισμό των ντόπιων Ελληνικών. Χαρακτηριστικό είναι ότι κυκλοφορούν ακόμα και στη χιώτικη αγορά, συσκευασμένοι χυμοί από χώρες που δεν είναι εσπεριδοπαραγωγές (Γερμανία, Ολλανδία). Την ίδια στιγμή το εργοστάσιο χυμού, ιδιοκτησίας του συνεταιρισμού, παρά τους κάποιους εκσυγχρονισμούς που γίνονται και προβάλλονται κατά διαστήματα, δεν διαθέτει εκείνη την λειτουργία και την αποθηκευτική ικανότητα που θα του επέτρεπε να διαθέτει το προϊόν στη φυσική του κατάσταση όλες τις εποχές του χρόνου, τόσο στη ντόπια κατανάλωση όσο και στις εξαγωγές που γίνονται για εμπλουτισμό. Είναι σαφές ότι ο εκσυγχρονισμός που έχει ανάγκη το εργοστάσιο πρέπει να περιλαμβάνει αποθήκες βαθείας κατάψυξης και εξοπλι-

σμό που θα παράγει και αξιοποιεί όλα τα παραπροϊόντα της παραγωγής χυμού.

Όλα αυτά, συνδισσόμενα με την κακοδιοίκηση και την αδιαφορία των συνεταίρων, οι οποίοι πολλές φορές εκπροσωπούνται από άτομα ξένα προς τους αγρότες (π.χ. ξενοδόχους), που ασκούν μικροσυμφεροντολογική και μικροκομματική πολιτική, οδήγησαν στην υπονόμευση της ανταγωνιστικότητας του προϊόντος και στην προβληματική του διάθεση.

Στο χρονικό διάστημα που συντελούνται όλες αυτές οι διαφοροποιήσεις, η Τοπική Αυτοδιοίκηση παραμένει παθητικός θεατής του βιασμού της περιοχής ανάκαμψη ν' αντιδράσει.

Μαντρότοιχοι γκρεμίζονται και στη θέση τους ξεφυτρώνουν όγκοι από τσιμεντόπλιθους και αλουμινοκατασκευές ξένοι προς κάθε έννοια αισθητικής και ωραίου. Πανέμορφα αρχοντικά καταρρέουν στο πέρασμα του χρόνου ή κατεδαφίζονται για ν' αντικατασταθούν από σύγχρονα εκτρωματικά κατασκευάσματα. Όλα αυτά γίνονται με την ανοχή, πολλές φορές ακόμα και με την άδεια, των επίσημων αρχών. Ακόμα κι όταν δόθηκε η ευκαιρία στη Δημοτική Αρχή να σταματήσει την καταστροφή (πρόταση Ξηντάρη), δεν είχε την απαιτούμενη βούληση να υιοθετήσει δραστικά μέτρα, έστω και μεταβατικού χαρακτήρα, μέχρι να υπάρξει ολοκληρωμένη μελέτη για την περιοχή του Κάμπου. Οι παλινωδίες και υποχωρήσεις του Δημοτικού Συμβουλίου συνεχίστηκαν και μέχρι τις τελευταίες συνεδριάσεις του, όπου αποφάσισε να κλείσει την πόρτα στα ξενοδοχεία και ν' ανοίξει τα παράθυρα, σαρκάζοντας προκλητικά την αγωνία και τον πόνο του χιώτικου λαού και την τύχη της περιοχής.

Κοντά σ' όλα αυτά έρχονται οι κύριοι υπεύθυνοι της δημιουργίας των προβλημάτων του Κάμπου, σαν όψιμοι Μεσσίες, να προτείνουν λύσεις για όσα οι ίδιοι δημιούργησαν,

προσαρμοσμένες στην εξυπηρέτηση αλλοτρίων συμφερόντων, στοχεύοντας στην εκποίηση της αγροτικής γης, την περιθωριοποίηση του πληθυσμού και τη χρησιμοποίησή του σαν φτηνού εργατικού δυναμικού στις επιχειρήσεις τους, που χτίζονται πάνω στην ξεπουλημένη γη των περιβολιών και των χωραφιών. Ο τουρισμός που προβάλλεται σαν πανάκεια για τη λύση όλων των προβλημάτων (τα οποία θα δούμε πιο κάτω κατά πόσο τα λύνει ή όχι), προσθέτει άλλο ένα σοβαρό πρόβλημα στην επιβίωση της περιοχής σαν αγροτικής. Το πρόβλημα του νερού.

Είναι πασιφανές ότι το πρόβλημα της έλλειψης νερού και της χαμηλής του ποιότητας, επιδεινώνεται από την αστικοποίηση της περιοχής σε συνδιασμό με την τουριστική ανάπτυξη. Στο πρόβλημα αυτό οι υπεύθυνοι εθελουφλούν εγκρίνοντας προγράμματα (προς όφελος ποιών;) και κωφεύοντας ακόμα και στις προειδοποιήσεις των ειδικών υπηρεσιακών παραγόντων. Μιά τέτοια προειδοποίηση που έλεγε: "... να μην επιβαρύνουμε άλλο την ήδη λειψυδρή περιοχή της Κεντρικής Χίου και με άλλες τουριστικές εγκαταστάσεις", έκανε ο Μ. Αβδελιώδης στο 1ο Αναπτυξιακό Συνέδριο Χίου, το 1987. Σαν απάντηση η πολιτεία δίνει άδειες για ξενοδοχεία, προσφέροντας αφειδώς τα χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου υπό μορφή επιδοτήσεων και δανείων ύψους δισεκατομμυρίων, για επενδύσεις οι οποίες είναι αμφίβολο αν θα ανεβάσουν το βιοτικό επίπεδο του ντόπιου πληθυσμού. Εκείνο που σίγουρα θα επιτύχουν οι επενδύσεις αυτές είναι να οικοπεδοποιήσουν σταδιακά την περιοχή, εκδιώκοντας τους ντόπιους από την ίδια τους τη γη η οποία θα περάσει στα χέρια λίγων επενδυτών που θα γίνουν έτσι πραγματικοί επικυρίαρχοι της περιοχής. Η πείρα πολλών άλλων τουριστικών νησιών (Κέρκυρα, Ρόδος, Μύκονος, Ζάκυνθος κ.λ.π) αλλά και του δικού μας Καρφά, μαρτυράει

πολλά.

Από την άλλη μεριά για τον Κάμπο ακολουθείται μιά πολιτική ελλειπών χρηματοδοτήσεων ή χρηματοδοτήσεων με αμβίβολη βιωσιμότητα (π.χ. χωματερές, ξερίζωμα δέντρων ντόπιας ποικιλίας για αναδιάρθρωση καλλιεργιών). Η πολιτική αυτή, αντί να λύνει, διαιωνίζει τα προβλήματα (σκόπιμα θάλεγε κανείς) της περιοχής, κι έχει σαν συνέπεια ν' αυξάνει διαρκώς η όρεξη των επενδυτών οι οποίοι προσπαθούν να εμπορευθούν οτιδήποτε, ακόμα και τις πολιτιστικές πνευματικές αξίες καταστρέφοντας τα πάντα στο πέρασμά τους. Το ιδεολογικό πρόσχημα που προβάλλουν οι όψιμοι "προοδευτικοί" είναι η επικοινωνία και η φιλία μεταξύ των λαών που συνδιάζονται βέβαια με το (δικό τους) οικονομικό όφελος. Εμείς σε απάντηση των επιχειρημάτων τους, αντιπαραθέτουμε διαπιστώσεις ερευνών του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) για τον τουρισμό. Βλέπουμε λοιπόν ότι η μόνη σχέση ανάμεσα στον τουρίστα και τον ντόπιο είναι η σχέση πωλητή αγοραστή, η μόνη σχέση με τον πολιτισμό είναι με όσα το τουριστικό κύκλωμα κρίνει ότι αφήνουν κέρδος. Έτσι κάτω από τέτοιες ιδεολογικές προφάσεις, μετατρέπουν τις ανθρώπινες σχέσεις σε εφήμερες εμπορικοποιημένες σχέσεις, όπου τα πάντα γίνονται φτηνό εμπόρευμα, ακόμα και αξίες όπως η Ιστορία, η εθνική ταυτότητα, ο πολιτισμός. Τελικά ο τέτοιου είδους τουρισμός (μαζικός) δεν προσφέρει στο ελάχιστο επαφή και αλληλοκατανόηση ανάμεσα σε λαούς. Εκείνο που σίγουρα προσφέρει είναι υπερκέρδη σε μια κάστα ανθρώπων (την αποκαλούμενη "λούμπεν μπουρζουαζία"), οι οποίοι πολλές φορές αγνοούν και πολλές φορές παραβλέπουν τις πραγματικές ανάγκες του ντόπιου πληθυσμού. Επίσης "προσφέρει" εμπορικοποίηση της τοπικής παράδοσης, μιμητισμό των κοινωνικών και καταναλωτικών προτύπων των τουριστών, αποξένωση

των ντόπιων στην ίδια τους
τη χώρα, διάβρωση των
ηθών.

Στα πλαίσια αυτά θεωρούμε ότι, η μονόδρομη τουριστική ανάπτυξη που γίνεται προσπάθεια να δρομολογηθεί και για τον Κάμπο, προτεινόμενη και επιδοτούμενη από το κράτος σαν λύση των προβλημάτων που το ίδιο δημιούργησε, όχι μόνο δεν θα λύσει τα προβλήματα των κατοίκων, αλλά θα δημιουργήσει άλλα πολύ χειρότερα, καταστρέφοντας συγχρόνως το φυσικό περιβάλλον, ισοπεδώνοντας τις πολιτιστικές ιδιαιτερότητες, και εξαντλώντας μέχρι μηδενισμού κάθε πηγή φυσικού πλούτου. Κι αυτό διότι η τέτοιου είδους ανάπτυξη θα εξαφανίσει σταδιακά το βασικό χαρακτηριστικό στοιχείο του Κάμπου, που είναι η **οκογενειακή αγροτική παραγωγική μονάδα**. Η οποιαδήποτε προσπάθεια ανάπτυξης του Κάμπου πρέπει να στηριχθεί αποκλειστικά και μόνο στη διατήρηση του στοιχείου αυτού σαν κύταρο της οικονομικής διάρθρωσης της περιοχής.

Παράλληλα πρέπει να εξασφαλιστεί η επάρκεια νερού (με βελτιωμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά), προχωρώντας σε ουσιαστικά μέτρα όπως εκτεταμένες αναδασώσεις, προστασία των δασών, μικρά φράγματα εμπλουτισμού, μείωση αστικοποίησης κ.λ.π.

Η διαμονή τουριστών στον Κάμπο αν γίνει, μπορεί να γίνει σε μικρές **οικογενειακές** μονάδες φιλοξενίας τουριστών, που θα λειτουργούν αρμονικά σύμφωνα με τον τρόπο ζωής του πληθυσμού, και θα διατρέφονται κατά το μεγαλύτερο μέρος από τα προϊόντα του αγροκτήματος. Η λύση αυτή σαν συμπλήρωμα στις αγροτικές δραστηριότητες των ντόπιων (που θα ενισχυθούν για την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων τους) διατηρεί μιά ισορροπία στην περιοχή, δεν καταστρέφει τις δευτεροκαλλιέργειες και δεν επιβαρύνει πληθυσμιακά την περιοχή. Απαραίτητη προϋπόθεση θεωρούμε επίσης

την διατήρηση και αναπαλαίωση των υπαρχόντων κτιριακών όγκων με την ταυτόχρονη απαγόρευση ανέγερσης νέων κτιρίων για ξενοδοχειακή χρήση.

Έτσι κι αλλιώς κύριο μέλημα στην ανάπτυξη της περιοχής πρέπει να είναι η ενίσχυση της αγροτικής πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής, ώστε ν' αποτελεί την βασικότερη πηγή εισοδήματος των ντόπιων και να υπερισχύει

στις προτιμήσεις τους απέναντι σε οποιαδήποτε τουριστική απασχόληση.

Τελειώνοντας θέλουμε να τονίσουμε ότι η υπερτροφική "μονοκαλλιέργεια" του τουρισμού όχι μόνο δεν αποτελεί το φάρμακο για την ανάπτυξη της περιοχής, αλλά αντίθετα είναι το δραστικό και θανατηφόρο δηλητηριό της.

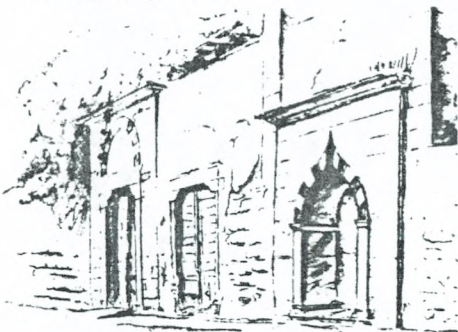
ΧΙΟΣ, Αύγουστος του 1989

Ο ΚΑΜΠΟΣ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

“Το όνειρο που χάνεται”

Από την Εισαγωγή του φωτογραφικού Άλμπουμ του Γιώργη Μουτσάτσου: Αυλόπορτες Κάμπου Χίου Έκδοση: Φιλοπρόοδου Ομίλου Κάμπου (Χίος) 1986

φωτ. 1

φωτ. 3

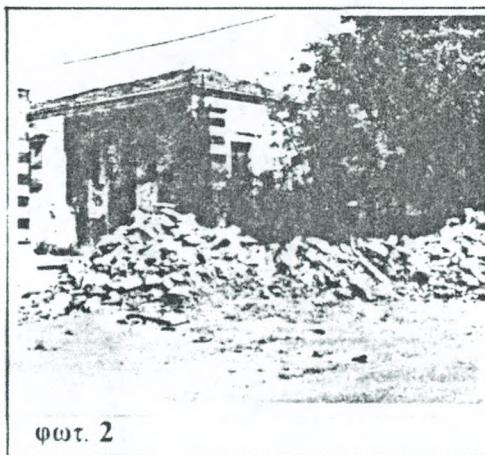
Ο Κάμπος της Χίου είναι μια πεδινή έκταση στα νότια της Χώρας της Χίου. Έχει μήκος 10 περίπου χιλιομέτρα και πλάτος 21/2. Η ανατολική του πλευρά βρέχεται από τη θάλασσα των ακτών της Ερυθραίας ενώ δυτικά ορίζεται από τη λοφοσειρά του Κορακάρη.

Η έκταση τούτη αποτελείται από κήπους και περιβόλια, φυτεμένα κυρίως με εσπεριδοειδή, που περικλείονται από ψηλούς μαντρότοιχους. Στα κτήματα δεσπόζουν τα παλιά αρχοντόσπιτα, που χαρακτηρίζονται από μια ιδιόμορφη και εντυπωσιακή αρχιτεκτονική, γέννημα πολλών μορφολογιών και υφολογιών συνυφασμένων με τις διάφορες ιστορικές περιόδους του νησιού.

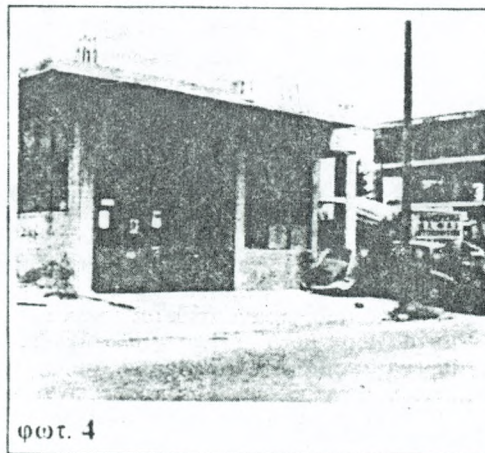
Αν και οι παλιότερες επιρροές ανάγονται στη βυζαντινή εποχή, στον Κάμπο δεν έχει διασωθεί κανένα αμιγές δείγμα βυζαντινής αρχιτεκτονικής, εκτός από ένα αμφιλεγόμενο κτίσμα, τον «Καμένο Πύργο», που η λαϊκή τοπική παράδοση τον θέλει κτισμένο στα χρόνια του Βυζαντίου. Στοιχεία εντούτοις της αρχιτεκτονικής αυτής υπάρχουν σε αρκετά κτίσματα.

Μετά όμως από τη συνθήκη του Νυμφαίου το 1261 και ιδιαίτερα μετά την οριστική κατάληψη του νησιού από τους Γενοβέζους το 1346, η τοπική αρχιτεκτονική δέχεται επιρροές που έρχονται μαζί με τους νέους κατακτητές.

Με τον ερχομό λοιπόν των Γενοβέζων αρχίζει σιγά σιγά να διαμορφώνεται μια ντόπια νέα αρχιτεκτονική παράδοση που εντείνεται μετά το 1566, χρονιά κατάληψης του νησιού από τους Τούρκους. Ας μην ξεχνούμε όμως σ' αυτή την επιμείζια των αρχιτεκτονικών στοιχείων και τις επιρροές της οθωμανικής αυτοκρατορίας, κυρίως με το μπαρόκ. Ειδικά μετά την αποτυχημένη εκστρατεία των Βενετσιάνων το 1694-95, οπότε οι περισσότεροι καθολικοί κάτοικοι φεύγουν και ανέρχεται δημογραφικά το τοπικό στοιχείο, που μεγα-

φωτ. 2

φωτ. 4

λώνει και πλουτίζει χωρίς ωστόσο να κόψει τους δεσμούς του με τη Δύση.

Η μεγάλη οικονομική άνθηση του νησιού φέρνει μαζί με όλα τα άλλα και την ανάγκη της κοινωνικής προβολής μέσω της αρχιτεκτονικής. Έτσι φτάνουμε στον

18ο αιώνα που είναι η περίοδος τις μεγαλύτερης ακμής του Κάμπου και του νησιού γενικότερα. Τότε παρουσιάζονται και τα σπουδαιότερα δείγματα του τοπικού παραδοσιακού πολιτισμού.

Αργότερα η φοβερή σφαγή του 1822 αφανίζει κυριολεκτικά ανθρώπους και κτίσματα. Ο Fustel de Coulanges που έρχεται στη Χίο το 1856, γράφει: «Οι Τούρκοι δεν προξένησαν τις καταστροφές μέσα σε μια στιγμή οργής, αλλά ψύχραιμα σπίτι με σπίτι, με σύστημα και υπομονετική ωμότητα κατέστρεψαν εκείνο που περιποιούσε τη μεγαλύτερη τιμή στην Ελλάδα».*

Μετά το 1822 αρχίζουν σιγά σιγά να επιστρέφουν οι ελάχιστοι από τους διασωθέντες και να ξαναχτίζουν τα γκρεμισμένα σπίτια τους. Αλλά το παλιό μεγαλείο έχει χαθεί οριστικά.

Το τελειωτικό χτύπημα έρχεται με το μεγάλο σεισμό του 1881 που εξαναγκάζει και τους τελευταίους από τους παλιούς ιδιοκτήτες του Κάμπου να πουλήσουν τα κτήματά τους και να φύγουν.

Έτσι μπαίνουμε στη σύγχρονη περίοδο που φτάνει μέχρι και τις μέρες μας.

Από τη μικρή τούτη ιστορική αναδρομή γίνεται φανερό ότι μετά από τόσες καταστροφές ελάχιστα από τα κτίσματα

* Μετάφραση Κώστα Χωρεάνθη. Εκδόσεις Α. ΚΑΡΑΒΙΑ 1977 ΑΘΗΝΑ.

** Η βιβλιογραφία αυτή, από την οποία άντλησα τα περισσότερα στοιχεία για τούτη την έκδοση, είναι η εξής:

Α. Smith *the Architecture of Chios* ed. ed by P. Argenti London Alec Tiranti 1962.

Χαρ. Μπούρα, *Χίος*, Αθήνα, ΜΕΛΙΣΣΑ, 1982.

D. Pikionis *Architectural Sketches in Campos and villages of Chios*, 1929. (Ανέκδοτη συλλογή σχεδίων στη βιβλιοθήκη Χίου «Α. Κόραης»).

Φ. Αργέντης - Στ. Κυριακίδης, *Η Χίος παρά τις γεωγραφίες και περιηγητές*, ΑΘΗΝΑ, 1946.

βρίσκονται στην αρχική τους μορφή, οι πραγματικοί ιδιοκτήτες δεν υπάρχουν για να αντλήσουμε πληροφορίες ενώ δεν έχει γίνει καμιά συστηματική αρχιτεκτονική μελέτη εκτός από εκείνη του Α. Smith που έμεινε ημιτελής λόγω του ξαφνικού του θανάτου, και εκείνη του καθηγητού Χαρ. Μπούρα που αναφέρεται γενικά σε όλη την αρχιτεκτονική της Χίου, καθώς επίσης και ορισμένα σχέδια του Δ. Πικιώνη που παραμένουν ανέκδοτα.**

Οι αυλόπορτες του Κάμπου είναι ένα μόνο στοιχείο από το αρχιτεκτονικό συγκρότημα του καμπούσικου σπιτιού ή αρχοντικού παλαιότερα. Αποτελούν ένα αυτοτελές στοιχείο σχετιζόμενο έμμεσα με το καμπούσικο σπίτι. Αυτές οδηγούν κυρίως από το δρόμο στην αυλή, αλλά έχουμε και περιπτώσεις όπου αυλόπορτες οδηγούν από το περιβόλι στην αυλή. Οι πόρτες αυτές είναι περίτεχνες και μαρτυρούν τις τάσεις αυτοπροβολής και προπαντός της διάθεσης για πρωτοτυπία των ιδιοκτητών τους.

Σε ορισμένες αυλόπορτες υπάρχουν και χρονολογίες, όπως σε αυτές του Πετροκόκκινου με ημερομηνία 1840, αυτή των Grimaldi το 1808, των Μαυροκορδάτων το 1781 κ.λπ. Επίσης ήταν χτισμένες με τη γνωστή καφεκόκκινη και κιτρινωπή θυμιανούσικη πέτρα, σε διάφορους συνδυασμούς και συχνά υπήρχε και χρησιμοποίηση μαρμάρου, ειδικά στους θολίτες, όπως και ο συνδυασμός των παραπάνω με μια γκριζά σκληρή πέτρα που έφερναν από τη Μικρά Ασία και συγκεκριμένα από τη Χερσόνησο της Ερυθραίας. Οι αυλόπορτες του Κάμπου υπάρχουν ευτυχώς ακόμα σε μεγάλο αριθμό, ο Α. Smith γράφει σχετικά γι' αυτές:

«Η κύρια αυλόπορτα του καμπούσικου σπιτιού είναι συχνά ένα επιβλητικό στοιχείο.

Όλες οι φαρδύτερες είσοδοι έχουν τοξωτό υπέρθυρο που σε πολλές περιπτώσεις η κορυφή του βρίσκεται περισσότερο από 3 μέτρα ύψος από το έδαφος.

Όλες οι αυλόπορτες είναι κτισμένες πρόσωπο με τον μανδρότοχο του κτήματος εκτός από εκείνη που φαίνεται στον πίνακα 5. 2.3. η οποία είναι τραβηγμένη πίσω από την εξωτερική περασιά του τοίχου.

Οι εναλλασσόμενοι κόκκινοι και κιτρινοί θολίτες, του τόξου, δοξαρόπετρες, χρησιμοποιούνται σχεδόν σε όλες τις αυλόπορτες ενώ σε μερικές η χρωματική εναλλαγή επιτυγχάνεται μόνο με την κόκκινη πέτρα σε εναλλακτικές στρώσεις (κούρσες). Οι καμάρες είναι σχεδόν όλες ημικυκλικού σχήματος αν και συνήθως η συνέχεια του ημικυκλίου διακόπτεται (πιν.

4). Μερικές φορές η αρχή του τόξου δεν σημειώνεται (πιν. 5. 1) αλλά σε άλλες περιπτώσεις τούτο αρχίζει από τα επίκρανα (φορούσια) τοποθετημένα στις παραστάδες και στις δύο πλευρές του ανοίγματος (πιν. 1. 2.4.). Πολλές φορές στις παραστάδες υπάρχει και βάση ανάλογη με το επίκρανο.

Το τέλειωμα της αυλόπορτας στην κορυφή της γίνεται με πολλούς τρόπους. Ο πιο διαδεδομένος είναι, αφού κτιζείται πρώτα το λίθινο γείσο έπειτα να προστίθεται μια

επικλινής λίθινη επίστεψη, ενίοτε διακοσμημένη.

Το σύνολο είναι πολύ ευαίσθητο στην κατασκευή του. (πιν. 1. 4 και 9. 1).

Σε άλλες αυλόθυρες ωστόσο η επίστεψη διακοσμείται με καμπυλωτά σχήματα σαν φλόγες με τρόπο που δεν επιτρέπεται πια η προσθήκη σαμαρωτού επιστεγάσματος (πιν. 1. 1.2.).

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό στοιχείο άλλου τρόπου διακόσμησης της αυλόθυρας είναι το τέλειωμα με διπλή σειρά από όρθιες πέτρες ελεύθερες μεταξύ τους, φεμμένες στην επίστεψη (πιν. 3. 1.2.). Τα μορφολογικά αυτά στοιχεία (ιταλ. merli) φαίνεται να προέρχονται από κάποια στρατιωτικού τύπου αρχιτεκτονική. Και συναντώνται επίσης στη Γένοβα στο Palazzo del Comune, όπου συμβολίζουν σύμφωνα με την παράδοση, το δικέφαλο αετό, οικόσημο των Γκιβελλίνων (Τα merli των Γουέλφων έχουν πράγματι τετραγωνισμένες κεφαλές).

Αυλόθυρες στις οποίες χρησιμοποιούνται πρέκια (ανώφλια) αντί για καμάρες βρίσκουμε στον Κάμπο σε οικήματα λιγότερο σημαντικά (πιν. 2. 2.4). Δεδομένου ωστόσο ότι τα ανοίγματα είναι μεγάλα, το πρέκι υποστηρίζεται από κάνιστρα (πιν. 2. 2.4) τα οποία πολλές φορές διακοσμούνται.

Πάνω από το κλειδί της καμάρας εντείνεται ένα λιθανάγλυφο που αναπαριστά το οικόσημο της οικογένειας ή αν η οικογένεια δεν είχε οικόσημο, στην πέτρα τούτη λαξεύονταν κάποιοι άγιος. (Σημ. συγγρ.: Σήμερα τα περισσότερα απ' αυτά έχουν κλαπεί, εκτός από εκείνα όπου το οικόσημο λαξεύτηκε πάνω στο κλειδί.)

Ένα σχεδόν καθολικό έθιμο ήταν να κτιζόνταν έξω από την πόρτα δύο μικρά λίθινα πεζούλια με ένα δυο σκαλοπάτια που διευκόλυναν το ανέβασμα στα μουλάρια στα άλογα (πιν. 1). Αυτά γίνονταν απαραίτητα τον χειμώνα όταν οι δρόμοι ήταν λασπωμένοι. Καμιά φορά κατασκευάζονταν και πέτρινα καθίσματα έξω απ' την αυλόπορτα.

Σε αυλόπορτες που βρίσκονταν στις όχθες χειμάρρων υπήρχαν ράμπες (σκάρες) οι οποίες οδηγούσαν στην είσοδο όπου διαμορφώνονταν σε μικρούς εξώστες (πιν. 9). Όλες οι αυλόπορτες ήταν ξύλινες και πάντα δίφυλλες με σιδερένια χερούλια και κτυπητήρια.

Στις σύγχρονες πόρτες έχει καταργηθεί η καμάρα καθώς και η χρήση του ξύλου το οποίο έχει αντικατασταθεί με το σίδερο. Δυστυχώς σήμερα εκτός μεμονωμένων περιπτώσεων τα πάντα έχουν υποβαθμιστεί. Οι πόρτες καταργούνται, οι ψηλοί τοίχοι πέφτουν και τη θέση τους παίρνουν εκτραυματικές σιδηροκατασκευές και γκαράζ, συχνά σήμερα στη θέση της παλιάς αυλόπορτας μένουν μόνο μπάζα. Όπως φαίνεται στις φωτογραφίες 1,2,3 και 4, αυτό που μας δείχνει με το σκίτσο του ο Δ. Πικιώνης το 1929 κατάντησε μέσα στα τελευταία χρόνια αυτό που εγώ φωτογράφησα το 1984.

Εδώ και λίγα χρόνια λοιπόν, ξεκίνησα μια φωτογραφική αποτύπωση του Κάμπου, αυτού του μοναδικού τμήματος στον ελλαδικό και στον γενικότερο μεσογεια-

κό χώρο. Και λέω μοναδικό διότι ο χώρος αυτός κατόρθωσε παρ' όλες τις καταστροφές που με συντομία υπενθύμισα και φυσικά και αυτής της φθοράς του χρόνου, να διατηρήσει μέχρι σήμερα σημαντικά στοιχεία της λειτουργικής του δομής. Δηλαδή τον συνδυασμό της ιδιαίτερης παραδοσιακής αρχιτεκτονικής μορφής με τη λειτουργία και χρήση του περιβάλλοντος χώρου.

Ό,τι όμως άφησαν όρθιο τόσες και φοβερές καταστροφές, έρχεται σήμερα να το αφανίσει ο «Νεοέλληνας» με την πανθομολογούμενη κακογουστιά του (κις επί το πιο μοντέρνο) και τη μανία του εύκολου κέρδους. Γκρεμίζονται λοιπόν οι υπερήφανες αυλόπορτες και οι μαντρότοχοι, τεμαχίζονται τα αιωνόβια, βαθύσκια περιβόλια με την πρόχειρη χάραξη οικοπέδων, με μόνο μέλημα μην ξεφύγει κανένα δέντρο ή κάτι ίσως που να μας θυμίζει την παράδοση.

Έτσι ο με γοργό ρυθμό συντελούμενος αφανισμός αυτού του πραγματικά μοναδικού τμήματος της νησιωτικής Ελλάδας με έσπραξαν στο να φωτογραφίζω, να σχεδιάζω και να ζωγραφίζω τον Κάμπο μήπως και μείνει κάτι, έστω στο χαρτί ή στον μουσαμά, και να ελπίζω ότι ίσως και την τελευταία ώρα βρεθεί κάποιος αρμόδιος που να μεριμνήσει για τη διάσωση του Κάμπου.

Στο μεταξύ ένα άλλο ελπιδοφόρο γεγονός είναι η δημιουργία του Φιλοπρόοδου Ομίλου Κάμπου που από το 1976 προσπαθεί εκτός από το όλο έργο του, να βοηθήσει και να διευρύνει τις σποραδικές ατομικές προσπάθειες, για μια μαζικότερη και δυναμικότερη παρουσία στη διαφώτιση γενικά, για την αξία του περιβάλλοντος και της αρχιτεκτονικής και εν γένει παραδοσιακής κληρονομιάς μας. Και ειδικά για να διασωθεί ό,τι είναι δυνατό να διασωθεί και να καταγραφούν τα υπάρχοντα στοιχεία.

Έτσι αρχίσαμε μια συνεργασία, ώστε σιγά σιγά να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε ένα φωτογραφικό αρχείο με τη διάθεση, αν και όποτε μας το επιτρέψουν οι δυνατότητές μας, να εκδώσουμε τμηματικά το υλικό αυτό.

Η πρώτη τούτη προσπάθειά μας, λοιπόν, αφορά τις αυλόπορτες μόνο του Κάμπου, και μάλιστα μια επιλογή με τις αντιπροσωπευτικότερες, διότι το κόστος για όλες ήταν απαγορευτικό. Το βιβλίο τούτο δεν είναι μια αρχιτεκτονική μελέτη, είναι ένα χρέος προς την πολιτιστική κληρονομιά μας που χάνεται.

Μάρτης 1986

Γιώργος Μουτσάτος

Για τη βοήθειά τους στην έκδοση τούτη θέλω να ευχαριστήσω τον φίλο αρχιτέκτονα Παύλο Κρέμο, το προσωπικό της Βιβλιοθήκης Κοραή (Χίος) και τη γυναίκα μου Στήβη για τις μεταφράσεις.